

INFORMACJA

„O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO

MIASTA TARNOWA

W 2018 ROKU”

SPIS TREŚCI

1. **Wstęp** - str.3
2. **Rozdział I Placówki oświatowo-wychowawcze** - str.3
 - A. Ocena warunków sanitarnych w placówkach nauczania i wychowania
 - B. Kryteria brane pod uwagę w ramach sprawowanego nadzoru nad placówkami oświatowymi.
3. **Rozdział II Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia** - str. 7
 - A. Ocena stanu sanitarnego zakładów
 - B. Jakość zdrowotna środków spożywczych
4. **Rozdział III Ocena stanu higieniczno- sanitarnego w zakładach pracy** - str.13
 - A. Warunki środowiska pracy
 - B. Zagrożenie środowiska pracy
 - C. Choroby zawodowe
 - D. Nadzór nad środkami zastępczymi.
5. **Rozdział IV Obiekty użyteczności publicznej** - str. 16
 - A. Zaopatrzenie w wodę i jakość wody do spożycia.
 - B. Stan sanitarny urzędów i obiektów użyteczności publicznej.
6. **Rozdział V Działalność przeciwepidemiczna** - str.21
 - A. Ocena podmiotów wykonujących działalność leczniczą
 - B. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych i zatruc
 - C. Szczepienia ochronne
7. **Rozdział VI Działalność Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego** - str.33
8. **Rozdział VII Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia** - str.34
 - A. Programy zdrowotne
 - B. Akcje informacyjno-edukacyjne
9. **Rozdział VIII Działalność kontrolno-represyjna** - str.38

Realizując zapis art. 12 a ust. 3 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej /tj. Dz. U. 2019r. poz. 59/, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnowie przekazuje informację

O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO MIASTA TARNOWA w ROKU 2018.

Poniższy raport o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Miasta Tarnowa za rok 2018 opracowano na podstawie realizacji zadań przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnowie oraz Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Krakowie, dla których powiat grodzki jest organem założycielskim lub organem prowadzącym, gdzie w 3385 nadzorowanych obiektach przeprowadzono 3059 kontroli

Diagnostyka laboratoryjna wykonywana jest na mocy zawartego w dniu 30 października 2013 r porozumienia przez laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej Krakowie.

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tarnowie działa Punkt Przyjmowania Próbek z zakresu mikrobiologii ludzkiej, które przekazywane są do badania do laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie.

Zadania Inspekcji Sanitarnej realizowane były przez 40 merytorycznych pracowników Oddziału Nadzoru Sanitarnego

Rozdział I.

PLACÓWKI OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZE

Zadaniem Inspekcji Sanitarnej w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad szkołami, placówkami oświatowo – wychowawczymi, opiekuńczymi oraz obiektami wypoczynku jest nadzór nad higieną procesu nauczania, warunkami higieniczno – sanitarnymi zarówno pomieszczeń jak i sprzętu, oraz zapewnienie bezpieczeństwa w tych placówkach.

A. Ocena warunków sanitarnych w placówkach nauczania i wychowania

W roku 2018 nadzorem objęto 91 placówek nauczania i wychowania na 152 ujętych w ewidencji. Ponadto skontrolowano 7 turnusów wypoczynku letniego i zimowego, przeprowadzono w nich 7 kontroli.

W 3 zespołach szkół stwierdzono nieprawidłowości dotyczące między innymi braku wykonania pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego, zaniżonego stanu technicznego ścian, sufitów oraz podłogi. Celem poprawy stanu technicznego w tych placówkach, wydano decyzje administracyjne. W 3 Liceach Ogólnokształcących wydano decyzje administracyjne dotyczące zaniżonego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń sanitarnych i natrysków, podłóg w salach lekcyjnych oraz wymiany mebli edukacyjnych. Kolejne 3 placówki tj. dwie Szkoły Podstawowe oraz Przedszkole także nie spełniły wymagań sanitarno – higienicznych dotyczących dostosowania oświetlenia w salach lekcyjnych, oraz należytego stanu podłóg w pomieszczeniach placówki.

Do Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci, Młodzieży i Promocji Zdrowia w Tarnowie wpłynęły 2 wnioski stron. Pierwszy wniosek dotyczył niewłaściwego umiejscowienia sali lekcyjnej znajdującej się poniżej poziomu terenu. Wniosek okazał się zasadny, została

nałożona decyzja płatnicza, a klasa która odbywała tam zajęcia została przeniesiona do innej sali lekcyjnej. Drugi wniosek dotyczył niewłaściwych warunków higieniczno – sanitarnych oraz braku środków opatrunkowych w apteczce pierwszej pomocy. Dodatkowo strona wnosząca wniosek poinformowała o przebywaniu zwierząt na terenie placówki, które nie posiadały swoich kojców. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości zgłoszonych przez stronę, apteczka była wyposażona w odpowiednie środki opatrunkowe, zwierzęta znajdujące się na terenie placówki posiadały swoje wybiegi oraz legowiska.

B. Kryteria brane pod uwagę w ramach sprawowanego nadzoru nad placówkami oświatowymi.

WARUNKI DO UTRZYMANIA HIGIENY OSOBISTEJ

Podczas kontroli placówek nauczania i wychowania oceniono warunki do utrzymania higieny osobistej, na co składają się: dostęp do bieżącej ciepłej wody, dostępność środków higienicznych (mydła w płynie, ręczników, papieru toaletowego), ogólny stan czystości i porządku pomieszczeń sanitarnych oraz właściwy stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia.

We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniona była ciepła woda przy każdej umywalce oraz odpowiednie środki higieny osobistej. Podobnie jak w 2017r. w 1 placówce (zespół szkół) nie zapewniono zgodnego z przepisami standardu dostępności do urządzeń sanitarnych - za mało oczek ustępowych i umywałek w stosunku do liczby korzystających. We wszystkich skontrolowanych placówkach pomieszczenia sanitarne utrzymane były we właściwym stanie czystości i porządku.

MOŻLIWOŚĆ POZOSTAWIENIA PODRĘCZNIKÓW W SZKOLE

Szkoły zapewniają możliwość pozostawienia części podręczników oraz przyborów szkolnych zgodnie z obowiązującym przepisem prawnym. Z przeprowadzonych w 2018 roku kontroli wynika, że wszystkie skontrolowane placówki zapewniły uczniom możliwości pozostawienia podręczników w szkole. Najczęściej uczniowie korzystają z szafek, wydzielonych półek w klasach. Jednak nie rozwiązuje to problemu przeciążonych uczniowskich tornistrów i plecaków. Dyrektorzy szkół informują, iż w wielu przypadkach uczniowie nie korzystają z możliwości pozostawienia podręczników na terenie placówki, ponieważ program nauczania wymaga wykonania zadania lub nauki na kolejny dzień.

W szkołach ponadgimnazjalnych uczniowie często nie przynoszą w ogóle podręczników do szkoły. Najczęściej z możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych korzystają uczniowie klas I–III szkoły podstawowej.

ERGONOMIA W SZKOLE/PRZEDSZKOLU

W trosce o zapewnienie higienicznych warunków pobytu w placówce, corocznie przeprowadza się ocenę stanowiska pracy ucznia/przedszkolaka (ławka, krzesło). Stoły i krzesła powinny posiadać atesty lub certyfikaty zgodności z Polską Normą ponieważ ma to ważny wpływ na zdrowie, a przede wszystkim na postawę ciała ucznia/przedszkolaka. Dlatego tak istotne jest zapewnienie wyposażenia sal lekcyjnych oraz sal zabaw w meble dostosowane do wzrostu dzieci/młodzieży.

Oceniając stanowiska pracy przedszkolaków, nie stwierdzono nieprawidłowości w związku z dostosowaniem mebli do zasad ergonomii. W roku 2017 wykazano 1 nieprawidłowość w tym zakresie.

Z przeprowadzonych podczas kontroli rozmów z dyrektorami placówek wynika, że problemem w zapewnieniu uczniom odpowiednich mebli jest brak stałych sal lekcyjnych przyporządkowanych danym klasom oraz system klasopracowni w tym pracowni komputerowych. Prowadzone są tam zajęcia dla różnych grup wiekowych.

ROZKŁAD ZAJĘĆ LEKCYJNYCH

Jednym z zadań sprawowanych w ramach nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania jest prawidłowe planowanie nauki i wypoczynku. Dokonując oceny tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych w klasach IV-VI szkoły podstawowej oraz pozostałych klasach gimnazjum, zwracano uwagę na równomierne obciążenie zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. W roku 2018 przeprowadzono ocenę rozkładu zajęć w 5 szkołach - nieprawidłowości nie stwierdzono. W 2017 roku w kwestii rozkładu zajęć nieprawidłowości także nie stwierdzono.

INFRASTRUKTURA DO PROWADZENIA ZAJĘĆ SPORTOWYCH

Szczególna uwaga Inspekcji Sanitarnej zwrócona jest na działania, mające na celu promocję zdrowego i aktywnego stylu życia, w związku z faktem, iż problem nadwagi i otyłości dotyczy coraz częściej dzieci i młodzieży szkolnej. Zajęcia wychowania fizycznego są istotnym elementem dbałości o zdrowie dzieci i młodzieży szkolnej, dlatego rzeczą ważną jest zapewnienie uczniom dobrych warunków do aktywności fizycznej. Oceniając szkoły w aspekcie warunków, w których prowadzone są zajęcia wychowania fizycznego, nie zanotowano znaczących zmian w stosunku do roku ubiegłego.

Jak wynika z danych sprawozdawczych za 2018 rok, 4 zespoły szkół (tj. 12,5% skontrolowanych) nie mają wystarczających warunków do prowadzenia zajęć w-f. Szkoły te organizują zajęcia z wychowania fizycznego w obiektach sportowych poza placówką (sala gimnastyczna, hala sportowa, boisko, basen).

Urządzenia i sprzęt sportowy, stanowiący wyposażenie sal gimnastycznych i boisk szkolnych powinny posiadać odpowiednie certyfikaty gwarantujące jego bezpieczne użytkowanie. Z obowiązku tego wywiązały się wszystkie placówki.

Pomimo stałej poprawy bazy sportowej do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego w szkołach, warunki do utrzymania higieny po przeprowadzonych zajęciach z wychowania fizycznego oraz zajęciach dodatkowych nie są satysfakcjonujące. Problem stanowią niewykorzystywane natryskownie szkolne - oceniając stopień korzystania przez uczniów z natrysków stwierdzono, że pomimo posiadanego zaplecza sanitarnego nie są one używane. W niektórych placówkach natryski są wykorzystywane sporadycznie tylko po zajęciach dodatkowych.

PROFILAKTYCZNA OPIEKA NAD UCZNIAMI W SZKOŁACH

W zakresie profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w ostatnim czasie sytuacja się poprawiła, niemniej jednak nadal odczuwa się pewien niedosyt. Na terenie szkół, oprócz braku odpowiednich pomieszczeń do świadczenia usług zdrowotnych, istnieje problem częstotliwości pracy pielęgniarek. 23 skontrolowane placówki posiadało gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej na terenie szkoły – warunki w gabinetach nie budziły zastrzeżeń. W 3 placówkach podstawową opiekę zdrowotną zapewniono w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki, np.: gabinetach psychologów, pedagogów, pokojach nauczycielskich, gdzie opieka medyczna sprawowana była przez pielęgniarkę zadaniowo. W skontrolowanej szkole policealnej nie zapewnia się profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami.

DOŻYWIANIE

Podczas kontroli stanu sanitarnego placówek uzyskano dane dotyczące żywienia uczniów w szkołach, jako czynnika mającego istotny wpływ na rozwój zarówno fizyczny jak i umysłowy młodego pokolenia. Dzieciom i młodzieży zaleca się spożywanie od 4 do 5 posiłków w ciągu dnia, co oznacza, że podczas pobytu w szkole powinni spożywać co najmniej jeden posiłek.

W 2018 roku liczba placówek wydających ciepłe posiłki w postaci obiadów jedno lub dwudaniowych wynosiła 11 spośród skontrolowanych szkół. Ogólna liczba uczniów korzystających w 2018 roku z wszystkich oferowanych posiłków wynosiła 1141.

Z dofinansowanych korzystało 42 osoby. W 7 placówkach 726 uczniów korzystało z programu „Szlanka mleka i owoce w szkole”.

WYPOCZYNEK

Oprócz stałych placówek nauczania i wychowania objęto nadzorem sezonowe turnusy wypoczynku organizowanego dla dzieci i młodzieży. Zgodnie z elektroniczną bazą danych na terenie miasta Tarnowa w okresie letnim i zimowym w 2018 roku zarejestrowano łącznie **10** turnusów wypoczynku (formy wyjazdowe i w miejscu zamieszkania). Dane zawarte w bazie stanowiły podstawę do podejmowania czynności kontrolnych. Przeprowadzono **7** kontroli.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że organizatorzy zimowego i letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży zapewnili warunki sanitarno-higieniczne zgodnie z obowiązującymi wymogami w tym zakresie. Wypoczynek przebiegał bezpiecznie, nie odnotowano żadnych zatruc pokarmowych, zachorowań oraz wypadków.

Wnioski

Oceniając ogólną sytuację stanu sanitarno-higienicznego oraz technicznego w placówkach opieki, nauczania i wychowania na terenie miasta Tarnowa stwierdzono, iż jest ona na dobrym poziomie. Zdecydowana większość nadzorowanych placówek zapewniła bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w nich dzieci i młodzieży. Przeprowadzane remonty oraz prace konserwatorskie wpłynęły na podniesienie jakości warunków nauki i pracy. Ponadto nowo otwarte placówki otrzymały pozytywne opinie sanitarne i zostały objęte bieżącymi nadzorem sanitarnym.

Podsumowując kontrole przeprowadzone w 2018 roku, w wielu placówkach nadal brak jest wystarczających warunków do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, sporo szkół korzysta z infrastruktury do prowadzenia zajęć w-f poza placówką. W wielu szkołach podczas oceny korzystania przez uczniów z natrysków wykazano, że pomimo posiadanego zaplecza sanitarnego nie są one używane. W niektórych placówkach natryski są wykorzystywane sporadycznie tylko po zajęciach dodatkowych. Należy zachęcać uczniów do korzystania z natrysków między innymi poprzez wydłużenie przerw międzylekcyjnych, by mogli swobodnie skorzystać z prysznicu przed kolejnymi zajęciami.

Ponadto w wielu szkołach brak jest gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedmedycznej. Pielęgniarkom udostępnia się wolne pomieszczenia na terenie szkół.

Wszystkie skontrolowane szkoły zapewniają uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych, natomiast kontrole wykazują, iż często miejsca te nie są wykorzystywane.

Problemem pojawiającym się w placówce pobytu dzieci, zwłaszcza dzieci młodszych (przedszkola, szkoły podstawowe) jest problem wszawicy. Po przeprowadzonych rozmowach wynika że istnieje trudność w dotarciu do wszystkich rodziców, a także brak regulacji prawnych w tym zakresie, co skutkuje uniemożliwieniem podjęcia skutecznych działań przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Podsumowując dane z lat 2017 i 2018 nie stwierdzono istotnych zmian w stanie sanitarno-higienicznym placówek.

Rozdział II.

REALIZACJA NADZORU NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA.

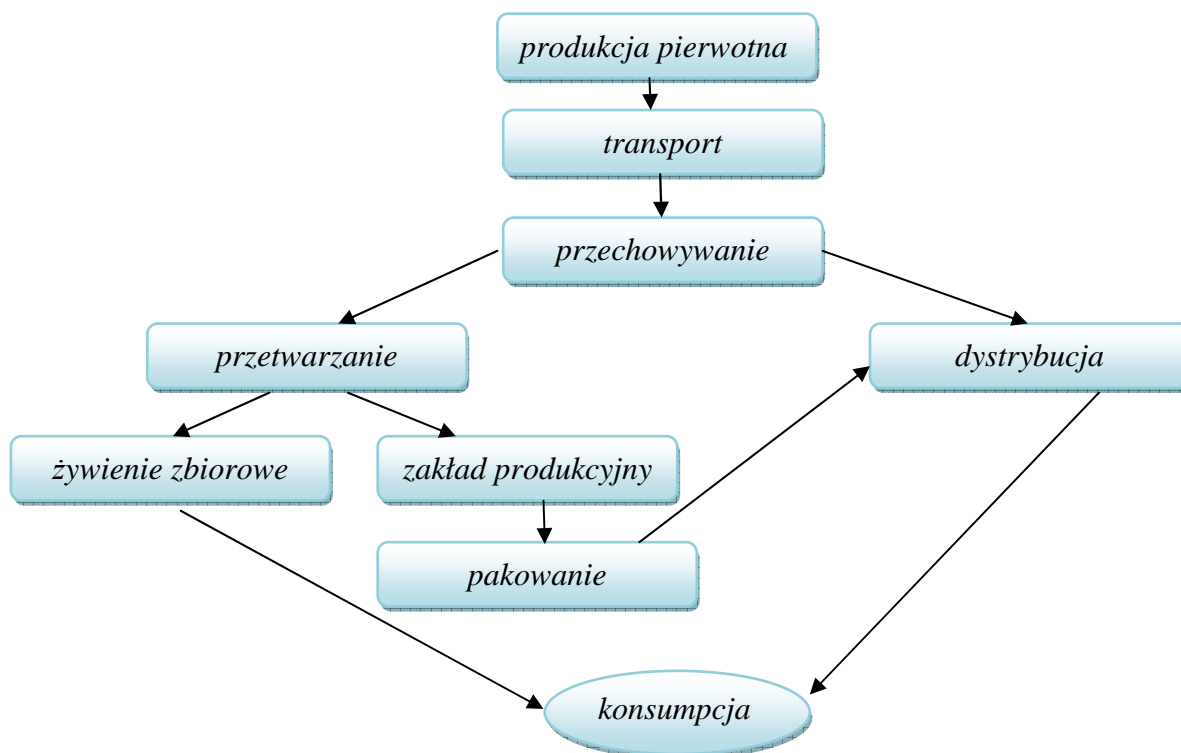
- A. Ocena stanu sanitarnego zakładów
- B. Jakość zdrowotna środków spożywczych

W celu zapewnienia skutecznego działania służb kontroli urzędowych nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i przedmiotów użytku prowadzony był zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (.Dz. U. 2018 poz 1541 z późn. zm) oraz ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 r. (Dz. U. 2019r poz.59), w oparciu o rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt.

Kontrole i pobieranie próbek do badań odbywają się zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 882/2004 oraz procedurami kontroli wprowadzonymi zarządzeniami Głównego Inspektora Sanitarnego.

Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia prowadzono również w oparciu o założenia budżetu zadaniowego

Urzędowa kontrola żywności obejmowała nadzór nad szeroko pojętym łańcuchem żywnościowym „od produkcji do konsumpcji”

Kontrolą objęto również warunki produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, kosmetyki oraz wyroby mogące mieć wpływ na zdrowie ludzi.

Nadzór nad bezpieczeństwem żywności , żywienia i przedmiotami użytku obejmował:

- rejestracje i zatwierdzanie obiektów uczestniczących w łańcuchu żywnościowym
- nadzór nad produkcją pierwotną,
- kontrole planowane zakładów produkcyjnych, miejsc obrotu oraz zakładów żywienia zbiorowego,
- kontrole doraźne(w tym interwencyjne),
- pobór prób,
- współpracę międzynarodową w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Produktach Niebezpiecznych (RASFF i RAPEX)
- współpracę z innymi organami kontrolnymi (Państwowa Inspekcja Handlowa, Inspekcja Farmaceutyczna, Inspekcja Weterynaryjna, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa).
- graniczne kontrole żywności(eksport, import)

A: Ocena stanu sanitarnego zakładów.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych

W br. nadzorem na terenie m. Tarnowa objęto 969 obiektów na 1608 ujętych w ewidencji, w których przeprowadzono łącznie 1307 kontroli kompleksowych, tematycznych, interwencyjnych i innych doraźnych.

W wyborze obiektów podlegających nadzorowi kierowano się analizą ryzyka, rodzajem produkowanych lub wprowadzanych do obrotu środków spożywczych, zasięgiem produkcji, oceną wyników urzędowej kontroli i monitoringu żywności w ubiegłym roku, podejmowaniem działań represyjnych. Kontrole pozaplanowe realizowane były w związku z interwencjami jak również na wniosek przedsiębiorców ubiegających się o zatwierdzenie obiektów lub poszerzenie działalności.

Kontrole odbywały się również w dni wolne od pracy (soboty, niedziele i święta) z uwzględnieniem różnych pór dnia, poza urzędowymi godzinami pracy Inspekcji Sanitarnej.

W 57 przypadkach stwierdzono istotne naruszenie wymagań prawa żywnościowego. Nieprawidłowości dotyczyły:

- zaniżonego stanu technicznego pomieszczeń, sprzętu i wyposażenia (brudne, zawilgocone ściany, skorodowane urządzenia, nieskuteczna wentylacja),
- braku przestrzegania zasad Dobrych Praktyk Higienicznych i Produkcyjnych,
- braku zachowania segregacji produktów spożywczych w procesach produkcji,
- braku identyfikowalności wyrobu,
- niehigieniczne przechowywanie naczyń jednorazowego użytku oraz artykułów nieopakowanych- bez zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem zewnętrznym,
- braku zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego,
- braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych zatrudnionych pracowników
- niewłaściwej jakości wprowadzanych do obrotu oraz stosowanych do produkcji środków spożywczych –wyroby przeterminowane
- zaniedbań higieniczno-sanitarnych w zakresie utrzymania bieżącej czystości (braku możliwości korzystania z urządzeń higieniczno-sanitarnych, brudnych wózków i koszyków dla klientów)
- braku przestrzegania systemów zarządzania bezpieczeństwem żywności głównie w zakresie kontroli wewnętrznej

Większość niezgodności w poszczególnych grupach obiektów było rozłożone w czasie przypadkowo, bez wcześniejszych zapowiedzi mogących wskazywać na ich pojawienie się.

Niezgodności stwierdzane podczas kontroli urzędowych w utrzymaniu porządku i czystości w pomieszczeniach produkcyjnych oraz sprzętu przez pracowników, a także przestrzeganie reżimu sanitarnego przez podmioty sektora spożywczego, mogą mieć wpływ na zwiększone występowanie w produktach zanieczyszczeń mikrobiologicznych, chemicznych i fizycznych.

Na podstawie arkuszy oceny charakterystycznych dla poszczególnych grup obiektów dokonano oceny stanu sanitarno-technicznego **563** zakładów, zdyskwalifikowano **7** obiektów, co stanowi ~ **1,2%** obiektów sklasyfikowanych (2 sklepy, w tym 1 market, 4 zakłady żywienia zbiorowego, 1 bufet zakładowy).

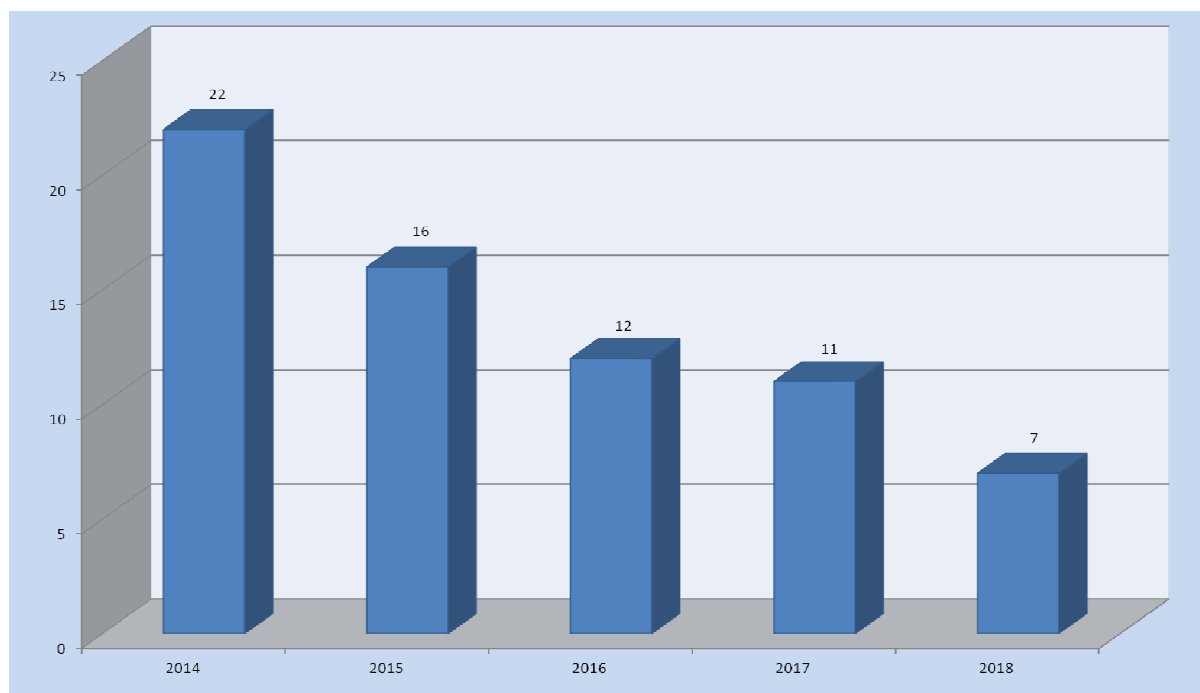
Powodem dyskwalifikacji obiektów były:

- zaniedbania w zakresie zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami i ich zwalczania,
- nieprawidłowy sposób magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży żywności, żywność łatwo psująca się przechowywana poza urządzeniami chłodniczymi, lub brak monitoringu pracy urządzeń chłodniczych

Jest to spadek obiektów zdyskwalifikowanych w stosunku do ubiegłego roku o 0,5%.

Od 2013 r. w Tarnowie obserwuje się systematyczny spadek obiektów zdyskwalifikowanych.

Liczba obiektów zdyskwalifikowanych w latach 2014-2018

Za uchybienia bezpośrednio zagrażające bezpieczeństwu produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności na osoby winne zaniedbań nałożono 35 mandatów karnych na kwotę 5 450 zł.

Wydano ogółem 251 decyzji w tym 26 decyzji administracyjnych terminowych, wśród nich 5 z rygiem natychmiastowej wykonalności, 2 decyzje nakazujące wycofanie z obrotu produktu spożywczego o niewłaściwych cechach organoleptycznych (ciastkarnia i sklep), 1 decyzję wstrzymującą działalność zakładu (sklep spożywczy w związku ze stanem

sanitarno-porządkowym uniemożliwiającym zachowanie należytych warunków przy sprzedaży środków spożywczych). Terminy realizacji obowiązków wynikających z decyzji ustalane były z uwzględnieniem stanowiska stron. W 3 przypadkach termin realizacji został przedłużony na wniosek strony.

W 2018 r. wydano 138 decyzji zatwierdzających zakłady do prowadzenia działalności lub poszerzające zakres działalności pierwotnej. Jednocześnie wykreślono 75 przedsiębiorców prowadzących działalność w branży spożywczej.

Prowadzono wzmożony nadzór nad żywnością, materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami działając w zintegrowanym systemie RASFF i RAPEX (dot. wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach spożywczych i kosmetykach).

W 2018 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnowie otrzymał z Krajowego Punktu Kontaktowego 51 powiadomień alarmowych /RASFF/. W związku z podejmowanymi działaniami przeprowadzono na terenie miasta 97 kontroli interwencyjnych. Zgłoszenia dotyczyły:

- suplementów diety wprowadzanych do obrotu bez procedury autoryzacyjnej wymaganej dla nowej żywności, zawierających niedozwolone do stosowania w żywności substancje lub zawierające substancje w przekroczonej dopuszczalnej ilości,
- obecność w żywności niedeklarowanych substancji alergennych
- zanieczyszczenie żywności fragmentami metalu, kawałkami szkła, pozostałościami pestycydów, zmienione cechy organoleptyczne produktu
- obecność bakterii Salmonella, Pseudomonas aeruginosa, Listeria monocytogenes norowirusa, bakterii z grupy coli, przekroczenie najwyższych dopuszczalnych poziomów substancji limitowanych w produktach spożywczych
- przekroczenie dopuszczalnego poziomu migracji formaldehydu, pierwszorzędowych amin aromatycznych w przedmiotach użytku do kontaktu z żywnością,

W trybie pilnym podejmowano działania kontrolno – represyjne w przypadku wnoszonych informacji/skarg ze strony ludności.

W roku sprawozdawczym wpłynęło 69 wniosków konsumentów (w tym 39 anonimowych) dot. obiektów żywnościowo-żywnościowych prowadzących działalność na terenie miasta Tarnowa. Przeprowadzono 63 kontrole wyjaśniające, 1 wniosek przesłano do załatwienia zgodnie z kompetencją.

Największa liczba wniosków dotyczyła wprowadzania do obrotu art. przeterminowanych lub niewłaściwej jakości. Skarżący podnosili również niewłaściwy stan sanitarny obiektów, nieprawidłowości dotyczące posiłków w zakładach żywienia zbiorowego, niehigieniczną sprzedaż, przechowywanie bądź produkcję artykułów spożywczych, niewłaściwe postępowanie z odpadami, prowadzenie działalności bez decyzji zatwierdzającej zakład, brak ciepłej wody w obiektach, uchybienia dot. sprzedaży suplementów diety na portalach internetowych, brak dokumentacji.

W związku z wnioskami klientów na niewłaściwe cechy środków spożywczych pobrano do badań laboratoryjnych 13 prób, z czego 3 uległy zakwestionowaniu

Potwierdzono zasadność 24 skarg.

Nadmienić należy, że z roku na rok rośnie liczba składanych wniosków (zwłaszcza anonimowych), zwiększa się również liczba skarg zasadnych.

W 2018 r. prowadzono działania w ramach akcji inicjowanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnowie.

Dotyczyły one:

- wzmożonych kontroli **zakładów żywienia zbiorowego** w okresie letnim
- **czystości koszyków i wózków** dla klientów w sklepach z samoobsługową formą sprzedaży,
- wzmożonego nadzoru **nad dziczyzną** w związku z występowaniem w Polsce przypadków Afrykańskiego Pomoru Świń (ASF) (głównie kontrolowano domy weselne przygotowujące potrawy okazjonalnie, celem weryfikacji źródła pozyskiwania mięsa wieprzowego i dziczyzny oraz sposobu zagospodarowania odpadów),
- prawidłowości znakowania środków spożywczych zawierających **organizmy genetycznie modyfikowane** oraz poprawności dokumentacji towarzyszącej w/w artykułom.
- warunków sanitarnych w placówkach handlowych w okresie przedświątecznym oraz przestrzegania wymogów higieniczno-zdrowotnych przy **sprzedaży karpia**
- **przestrzegania zakazu palenia** i umieszczania stosownych informacji dla konsumenta w obiektach gastronomicznych,
- nadzoru sanitarnego nad **wypoczynkiem letnim i zimowym** dla dzieci i młodzieży oceniając warunki pobytu, bezpieczeństwo żywieniowe, jakość żywienia poprzez ocenę jadłospisów.
- sprzedaży **ziemniaków i warzyw** z państw Unii Europejskiej i innych państw deklarowanych jako polskie
- kontroli **suplementów diety** pod kątem zawartości substancji niedozwolonych lub nieprawidłowego ich znakowania -prawidłowości wprowadzania do obrotu również na portalach internetowych,
- kontroli przedsiębiorstw pod kątem przekazywania klientom/konsumentom informacji o **alergenach** w wyrobach
- zapewnienia higienicznych warunków prezentacji i obrotu wyrobami w czasie trwania **kiermaszy regionalnych.**
- nadzoru nad higieną **produkcji pierwotnej i sprzedażą bezpośrednią produktów** pochodzenia roślinnego, współdziałając w tym zakresie z innymi jednostkami kontrolnymi (Państwową Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska).

W 2018 r dokonano 41 **odpraw granicznych** 89 partii środków spożywczych pochodzących z importu oraz towarów przeznaczonych na eksport. Wydano 57 świadectw jakości zdrowotnej dla importowanych i eksportowanych środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Prowadzono działalność edukacyjno-kontrolną w kioskach, sklepikach, bufetach szkolnych oraz kuchniach i rozdzielniach posiłków w placówkach oświatowych dot. wdrażania zasad zdrowego żywienia w placówkach oświatowo-wychowawczych w związku z obowiązującym od dn. 1.09.2016r Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach

B: Jakość zdrowotna środków spożywczych

W ramach zintegrowanego planu dla województwa małopolskiego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności pobrano **631** celowanych prób żywności, prób sanitarnych, przedmiotów użytku i kosmetyków- w tym **480** z terenu miasta Tarnowa,

Próby badano w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych, zanieczyszczeń metalami szkodliwymi dla zdrowia/ołów, kadm /, azotanów, pestycydów, w kierunku skażeń promieniotwórczych, napromieniowania jonizującego, zawartości histaminy, substancji dodatkowych, dioksyn, alkaloidów tropanowych, metanolu i cyjanowodoru, jodu, zawartości akryloamidu, miktotoksyn, ochratoksyn, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), cech zewnętrznych i organoleptycznych, oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych.

W materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością badano przede wszystkim migracje do żywności metali i innych substancji szkodliwych dla zdrowia (formaldehydu, pierwszorzędowych amin aromatycznych).

Kosmetyki badano mikrobiologicznie i w kierunku parametrów fizyko-chemicznych

Próbki badane były przez laboratoria Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie – Oddział Laboratoryjny w Tarnowie, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie, Lublinie, Warszawie, Gdańsku, Wrocławiu, Łodzi, Rzeszowie, Białymstoku, Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach

Zdyskwalifikowano 6 prób

Liczba prób zbadanych i zdyskwalifikowanych w latach 2014-2018

Rok	Środki spożywcze miasto Tarnów i powiat tarnowski	
	Próbki zbadane	Próbki zdyskwalifikowane w%
2014	531	0,75
2015	520	0,58
2016	643	1,4
2017	621	0,64
2018	631	1,0

Próbki zakwestionowano ze względu na:

- obecność bakterii Salmonella enteritidis w mięsie drobiowym (3 próby)- sprawę skierowano do systemu RASFF,
- niewłaściwe cechy organoleptyczne wyrobu drobiowego i wyrobu garmazeryjnego (2 próby),
- przekroczenie najwyższych dopuszczalnych poziomów ochratoksyny A w mące (1 próba) -sprawę skierowano do systemu RASFF,

Partie żywności niebezpiecznej dla zdrowia zabezpieczano lub wycofywano z obrotu. Ponadto monitorowano zwroty zakwestionowanych towarów.

Wnioski

Dzięki regularnym i konsekwentnym kontrolom prowadzonym przez Inspekcję Sanitarną oraz dzięki rosnącej świadomości przedsiębiorców dotyczącej obowiązujących wymagań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa żywności, stan sanitarno-higieniczny obiektów żywności i żywienia ulega systematycznej poprawie. Zmienia się infrastruktura techniczna m.in. w zakresie nowoczesnej bazy chłodniczej, zwiększa się liczba sklepów wyposażonych w klimatyzację, co umożliwia uzyskanie właściwych warunków

przechowywania żywności nietrwałej i utrzymanie odpowiednich warunków przechowywania środków spożywczych zwłaszcza w okresie letnim.

Wiele nieprawidłowości mających bezpośrednie przełożenie na bezpieczeństwo żywności wynika z braku pozytywnych nawyków higienicznych personelu, niskich kwalifikacji pracowników, braku świadomości oraz właściwego ich zaangażowania, znacznej rotacji personelu, braku kontroli wewnętrznej ze strony kadry kierowniczej. Coraz rzadziej właściciele zakładów wywiązują się z obowiązku szkolenia personelu, co niewątpliwie przyczyniłoby się do wzrostu świadomości sanitarnej.

Efektom wydawania decyzji i zaleceń pokontrolnych była poprawa warunków higieniczno-technicznych obiektów, co przekładało się na jakość produkowanej i oferowanej do sprzedaży żywności.

W dalszym ciągu działania na rzecz ochrony zdrowia konsumentów będą zmierzały do przestrzegania wdrażania i skutecznego stosowania systemów zapewnienia bezpieczeństwa żywności i konsumentów .

Rozdział III.

OCENA STANU HIGIENICZNO- SANITARNEGO W ZAKŁADACH PRACY

- A. Warunki środowiska pracy
- B. Zagrożenia środowiska pracy
- C. Choroby zawodowe
- D. Nadzór nad środkami zastępczymi.

A. Warunki środowiska pracy

Głównym zadaniem działalności w zakresie higieny pracy jest ochrona zdrowia pracujących przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiska pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych. Realizacja tego zadania odbywała się poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego, w ramach którego prowadzone były kontrole zakładów pracy pod kątem przestrzegania przepisów dot. warunków zdrowotnych środowiska pracy, między innymi ogólnych warunków BHP, badań profilaktycznych pracowników, badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy, oceny ryzyka zawodowego, zapewnienia środków ochrony zbiorowej i indywidualnej.

B. Zagrożenia środowiska pracy

W 2018 roku w ewidencji pionu nadzoru higieny pracy znajdowało się 630 zakładów pracy. Skontrolowanych zostało 209 zakładów pracy, przeprowadzono w nich 214 kontroli.

Przeprowadzone czynności kontrolne dotyczyły warunków pracy – oceny narażenia zawodowego pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy (chemiczne, fizyczne, biologiczne), jak również przestrzegania przez podmioty gospodarcze przepisów dot. substancji i preparatów chemicznych, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 oraz produktów biobójczych.

W skontrolowanych w 2018r. zakładach pracy stwierdzono przekroczenia dotyczące występowania:

- **natężenia dźwięku**, gdzie narażonych było 145 pracowników w 8 zakładach pracy,
- **natężenia drgań**, gdzie narażonych było 9 pracowników w 1 zakładzie pracy,
- **stężenia pyłu**, gdzie narażonych było 31 pracowników w 1 zakładzie pracy.

W roku 2018r. skontrolowano 7 zakładów pracy z 18 zakładów pozostających w nadzorze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w których stosowane były substancje, mieszaniny, czynniki lub procesy o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W zakładach tych w kontakcie z czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zatrudnionych było ogółem 212 pracowników. Stężenia tych czynników, występujące w środowisku pracy nie przekraczały obowiązujących normatywów higienicznych.

W trakcie przeprowadzonych kontroli we wszystkich zakładach pracy najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami były:

Lp.	Rodzaj nieprawidłowości	Liczba zakładów, w których stwierdzono nieprawidłowości
1.	brak badań/ pomiarów środowiskowych w kierunku określenia stężenia pyłu, natężenia dźwięku, stężenia czynników chemicznych	19
2.	zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń produkcyjnych i higienicznosanitarnych oraz ich wyposażenia	15
3.	brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego	11
4.	uchybień w zakresie substancji i preparatów chemicznych – brak aktualnych kart charakterystyk oraz spisu stosowanych substancji i mieszanin klasyfikowanych jako niebezpieczne,	3
5.	nieprawidłowości dot. oznakowania etykiet, dróg komunikacyjnych, nieprawidłowego oznakowania produktu	2
6.	brak wpisów w rejestrze i kartach czynników szkodliwych	1
7.	brak planu zmierzającego do ograniczenia hałasu w przypadku przekroczenia wartości progowej 80 dB	1
8.	uchybień w zakresie czynników biologicznych – brak rejestru prac oraz rejestru pracowników narażonych na wymienione czynniki	1
9.	uchybień w zakresie czynników rakotwórczych - brak rejestru prac oraz rejestru pracowników narażonych na wymienione czynniki	1

C. Choroby zawodowe

Zgodnie z art. 235¹ i 235² Kodeksu Pracy – Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. /tekst jednolity Dz. U. z 2018r. poz. 917 z późn. zm./ „Za chorobę zawodową uważa się chorobę, wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia, występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanych „narażeniem zawodowym”. Rozpoznanie choroby zawodowej u pracownika lub byłego pracownika może nastąpić w okresie jego zatrudnienia w narażeniu zawodowym albo po zakończeniu pracy w takim narażeniu, pod warunkiem wystąpienia udokumentowanych objawów chorobowych w okresie ustalonym w wykazie chorób zawodowych.”

W roku 2018 stwierdzono 3 choroby zawodowe jako wynik szkodliwego oddziaływania czynników środowiska pracy. Ilość stwierdzonych chorób na terenie miasta Tarnowa kształtował się na takim samym poziomie jak w roku 2017.

Stwierdzone choroby zawodowe dotyczyły:

- 2 przypadki zachorowania na choroby zakaźne lub pasożytnicze /gruźlica/ u pracowników wykonujących prace na stanowisku ratownik medyczny.
- 1 przypadek zachorowania na astmę oskrzelową stwierdzona u pracownika wykonującego prace w narażeniu na obecność czynników alergizujących przy wykonywaniu procesów obróbki galwanicznej.

D. Nadzór nad środkami zastępczymi

W roku 2018 przeprowadzono łącznie 6 kontroli interwencyjnych w zakresie:

- wprowadzania do obrotu środków zastępczych zgodnie z art. 44b oraz 44c Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii /tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm./

- sprowadzania niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia wielu osób poprzez wyrabianie lub wprowadzanie do obrotu szkodliwych dla zdrowia substancji zgodnie z art. 165 § 1pkt 2 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Karny /tekst jednolity z 2018r. poz. 1600/

- 3 kontrole w ramach współpracy z Komendą Miejską Policji w Tarnowie Wydział Kryminalny – kontrola punktów z e-papierosami (Punkt sprzedaży w Centrum Handlowym ECHO ul. Błonie 2, Punkt sprzedaży w Galerii Tarnovia CHIC Sp. z o.o. Sp. k ul. Krakowska 149, Punkt sprzedaży SMOKER-SHOP elektroniczne papierosy CH Świt ul. Kościuszki 1)
- 3 kontrole w ramach współpracy z Małopolskim Urzędem Celno-Skarbowym w Krakowie dot. prowadzenia działań „Bezpieczna Szkoła 2” – kontrola przesyłek (Poczta Polska S.A. Urząd Pocztowy Tarnów 2 Punkt Rozdzielczo-Rozładunkowy Pl. Dworcowy 2)

Punkty sprzedaży środków zastępczych przy ul. Krakowskiej 32a oraz przy ul. Wielkie Schody 9 lok.1 przestały funkcjonować w październiku 2017r., jednak problem sprzedaży dopalaczy istnieje nadal.

Sprzedaż środków zastępczych odbywa się przez strony internetowe oraz sprzedawane są bezpośrednio klientom na terenie miasta, w umówionych miejscach.

W związku z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi wydano łącznie 101 decyzji:

- 15 decyzji dot. zakazu wprowadzania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych,

- 30 decyzji dot. orzekania o przepadku na rzecz Skarbu Państwa, niszczenia środków zastępczych,
- 17 decyzji umarzających postępowanie oraz
- 15 kar pieniężnych na łączną kwotę 980 000,00 zł,
- 24 decyzje finansowe (w związku z obciążeniem stron za prowadzone czynności kontrolne, po otrzymaniu wyników badań zabezpieczonych próbek)

Prowadzone sprawy dotyczące środków zastępczych zostały przekazane przez prokuraturę (22 sprawy), w związku ze współpracą z innymi organami (inne Inspekcje Sanitarne) przekazano 4 sprawy.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w dalszym ciągu monitoruje działania z zakresu nadzoru nad środkami zastępczymi.

Rozdział IV.

OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

- A. Zaopatrzenie w wodę i jakość wody do spożycia
- B. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W okresie sprawozdawczym kontrolą objęto 369 obiektów, w których przeprowadzono 371 kontroli. Podstawowy zakres kontroli obiektów obejmował stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń i ich wyposażenia, gospodarowanie odpadami, zaopatrzenie w wodę do spożycia i odprowadzenie ścieków, higienę przy świadczeniu usług.

A. Zaopatrzenie w wodę i jakość wody do spożycia

Miasto Tarnów zaopatrywane jest w wodę z 2 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę oraz 1 wodociągu zakładowego.

1. Wodociąg Tarnów – zaopatruje w wodę: miasto Tarnów, gm. Tarnów, gm. Skrzyszów, część gm. Pleśna, część gm. Wierzchosławice, część gm. Ryglice. Zarządcą są Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. ul. Narutowicza 37, 33-100 Tarnów
2. Wodociąg Łęg Tarnowski – zaopatruje w wodę: gm. Żabno i Lisia Góra, część miasta Tarnowa w dzielnicy Krzyż. Zarządcą jest Gminna Spółka Komunalna Sp. z o. o. ul. Rolnicza 39, 33-140 Lisia Góra
3. Wodociąg zakładowy Grupy Azoty S.A. – zaopatruje w wodę ok. 4400 osób na terenie zakładu, firm zlokalizowanych w obrębie Grupy Azoty A S.A. oraz nielicznych prywatnych odbiorców.

Z wodociągów publicznych korzystają praktycznie wszyscy mieszkańcy Tarnowa tj. ok. 109 840 osób.

Zarządcy wodociągów prowadzili monitoring jakości wody w ramach wewnętrznej kontroli, a wyniki badań na bieżąco przekazywane były do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Tarnowie. Harmonogramy poboru próbek wody na 2018 r., po zatwierdzeniu przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnowie były realizowane zgodnie z planem.

Jakość wody we wszystkich wodociągach odpowiada wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017, poz.2294). Dla każdego wodociągu wydana została pozytywna

ocena okresowa jakości wody. Pozytywnie oceniono również stan sanitarno-techniczny ujęć i urządzeń wodociągowych.

Studnie publiczne

Na terenach należących do Gminy Miasta Tarnowa znajduje się obecnie 15 studni publicznych oznakowanych informacją o nieprzydatności wody do spożycia, które służą wyłącznie do celów gospodarczych. Studnia publiczna tzw. „źródélko” przy ul. Orkana wykorzystywana jest nadal przez mieszkańców Tarnowa i okolicznych miejscowości jako źródło wody do spożycia. Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. prowadzą systematycznie 1 raz w miesiącu badanie jakości wody ze studni a wyniki badań zamieszczane są na stronie internetowej Tarnowskich Wodociągów.

W 2018 r. nie kontrolowano studni na terenie miasta Tarnowa.

Badanie ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii Legionelli sp.

W ciągu roku sprawowano nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w 7 obiektach użyteczności publicznej w tym: w 2 szpitalach, w 1 Zakładzie Pielęgnacyjno – Opiekuńczym, 3 Domach Pomocy Społecznej oraz w 1 hotelu .

Wydano 5 decyzji nakazujących w terminie bezzwłocznym wyłączenie z użytkowania pryszniców w 2 szpitalach, w 1 Zakładzie Pielęgnacyjno - Opiekuńczym, w 1 Domu Pomocy Społecznej oraz w 1 hotelu . Zarządcy prowadzili działania naprawcze polegające na przegrzaniu instalacji wodnej lub dodatkowej jej dezynfekcji, w wyniku których jakość wody uległa poprawie, co zostało udokumentowane pozytywnymi wynikami badań wody i umorzono postępowanie.

W 1 szpitalu prowadzone jest nadal przez Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego postępowanie administracyjne, gdzie termin realizacji przedłużono do 31.03.2019 r.

B. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

Kryte pływalnie i baseny kąpielowe letnie

W nadzorze w 2018 r. znajdowały się 4 kryte pływalnie w mieście.

Z uwagi na wysokie skażenie instalacji ciepłej wody bakterią Legionella sp. wydano decyzję nakazującą wyłączenie z eksploatacji pryszniców na jednej pływalni, natomiast na jednym basenie stwierdzono podwyższoną ilość bakterii Legionella sp. w natryskach. Zarządcy przeprowadzili dezynfekcję termiczną instalacji wodnej i doprowadzili jej jakość do wymagań rozporządzenia, co zostało udokumentowane pozytywnymi wynikami badań wody.

W ciągu roku odnotowano nieznaczne, chwilowe przekroczenia parametrów mikrobiologicznych na 1 pływalni oraz chemicznych w wodzie basenowej na 2 pływalniach, które po podjętych działaniach naprawczych przez zarządców zostały unormowane i uzyskano prawidłowe wyniki badań wody.

Ocena wszystkich obiektów w zakresie utrzymania bieżącej czystości, stanu sanitarno - technicznego pomieszczeń i wyposażenia – pozytywna.

Wydano 2 zbiorcze roczne oceny jakości wody w tym: 1 ocenę odpowiadającą z uchybieniami oraz 1 ocenę odpowiadającą z nieprawidłowościami.

W nadzorze znajdowały się 2 baseny letnie Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tarnowie (Al. Tarnowskich oraz ul. Traugutta 5a).

Ocena obiektów w zakresie utrzymania bieżącej czystości, stanu sanitarno - technicznego pomieszczeń i wyposażenia – pozytywna. W sezonie odnotowano nieznaczne przekroczenia parametrów chemicznych w wodzie na 1 basenie, zarządca obiektu po przeprowadzeniu działań naprawczych przedłożył pozytywne wyniki badań wody.

Wydano 2 zbiorcze roczne oceny jakości wody odpowiadające wymaganiom rozporządzenia z uchybieniami.

Ustępy publiczne

W 2018 r. w mieście Tarnowie przeprowadzono 6 kontroli ustępów publicznych, nie wnosząc uwag do stanu sanitarno-higienicznego. Dodatkowo przeprowadzono wizję lokalną nieczynnego szaletu znajdującego się na terenie Plant Kolejowych w Tarnowie, w wyniku której stwierdzono zły stan sanitarno-higieniczny obiektu oraz jego otoczenia. W związku z zaistniałą sytuacją Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnowie zwrócił się do właściciela o zabezpieczenie szaletu, w konsekwencji czego Urząd Miasta Tarnowa zarządził dokonanie rozbiórki szaletu oraz uporządkowanie terenu.

Obiekty opieki społecznej

Kategoria obiektu	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba obiektów, w których stwierdzono nieprawidłowości
Domy Pomocy Społecznej	3	3	0
Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	7	4	0
Noclegownie	2	1	0
Łaźnia dla bezdomnych	1	0	0
Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi	1	0	0
Razem	14	8	0

Placówki opieki całodobowej wpisane są do rejestru marszałka województwa małopolskiego, spełniają standardy określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej.

W kontrolowanych obiektach pozytywnie oceniono stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny pomieszczeń i ich wyposażenia, gospodarowanie odpadami i bielizną.

W Domu dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Prostopadłej w Tarnowie przeprowadzono kontrolę interwencyjną, która nie potwierdziła zgłoszonego zarzutu dotyczącego zaniedbań sanitarno-higienicznych.

W związku z brakiem funduszy wstrzymana została działalność Noclegowni Fundacji „Kromka Chleba” przy ul. Bandrowskiego w Tarnowie. Pomoc dla osób bezdomnych w formie noclegowni dla 20 osób zapewniał Dom dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Prostopadłej w Tarnowie.

Obiekty hotelarskie

Kategoria obiektu	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba obiektów, w których stwierdzono nieprawidłowości
Hotele	8	4	0
Hostele	2	2	0
Inne obiekty w których świadczone są usługi hotelarskie wraz z agroturystyką	5	2	1
Kempingi	1	0	0
Schroniska	0	0	0
Razem	16	8	1

W 1 obiekcie świadczącym usługi hotelarskie przeprowadzono kontrolę interwencyjną, stwierdzając uchybienia w zakresie świadczonych usług: brak środków do dezynfekcji łazienek przy pokojach mieszkalnych, zły stan sanitarno-techniczny sprzętu będącego wyposażeniem aneksów kuchennych, brak pomieszczenia lub wydzielonego miejsca na sprzęt porządkowy, środki czystości i dezynfekcyjne, niehigieniczne przechowywanie bielizny czystej, brak wydzielonego miejsca do składowania bielizny brudnej. Właściciel obiektu odmówił przyjęcia mandatu, wobec czego sprawa została skierowana do sądu. Wydano zalecenia pokontrolne oraz decyzję płatniczą. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń i poprawę stanu sanitarno-higienicznego wyposażenia i pomieszczeń obiektu.

Pozostałe skontrolowane obiekty zostały ocenione jako dobre pod względem stanu sanitarno-technicznego i porządkowego.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz inne świadczące więcej niż 1 z usług

Kategoria zakładu	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba obiektów, w których stwierdzono nieprawidłowości
Zakłady fryzjerskie	209	97	1
Zakłady kosmetyczne	104	104	1
Zakłady tatuażu	4	4	0
Zakłady odnowy biologicznej (w tym solaria funkcjonujące samodzielnie)	21	21	1
Zakłady świadczące więcej niż jedną usługę	14	14	0
Razem	352	240	3

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych w 3 obiektach stwierdzono nieprawidłowości:

- w 1 zakładzie fryzjerskim- niezachowanie reżimu sanitarnego w trakcie świadczenia usług: brudne narzędzia fryzjerskie, brak środków dezynfekcyjnych, niewłaściwe postępowanie z odzieżą osobistą i ochronną personelu, nałożono mandat karny, wydano zalecenia pokontrolne,

- w 1 gabinecie kosmetycznym uchybienia natury technicznej tj. brak punktu wodnego do mycia narzędzi kosmetycznych i sprzętu – wydano decyzje administracyjną
- w 1 zakładzie odnowy biologicznej niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń ścian w sali fitness oraz sufitów w szatniach- wydano decyzję administracyjną.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 3 decyzje płatnicze. W wyniku postępowania administracyjnego uzyskano poprawę w przedmiotowych zakładach. Pozostałe zakłady spełniały wymagania sanitarno-higieniczne.

W trakcie kontroli sanitarnych zakładów kosmetycznych i tatuażu – stosownie do ustawy o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi sprawdzono wykonanie wydanych poleceń dotyczących wdrażania i stosowania procedur higienicznych zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi.

Kontynuowano realizację projektu „Zapobieganie zakażeniom HCV” Plany higieny i ulotki Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny dla salonów fryzjerskich, kosmetycznych i tatuażu wykorzystywane były w ramach działań edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości właścicieli i pracowników zakładów o ryzyku transmisji zakażeń krwiopochodnych podczas wykonywania zabiegów w trakcie których może dochodzić do naruszenia ciągłości tkanek.

Przedmiotem kontroli w grupie zakładów odnowy biologicznej i solariów było m.in. przestrzeganie zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium.

Dworce autobusowe i kolejowe:

W ewidencji wykazano 2 obiekty: dworzec autobusowy oraz dworzec kolejowy w Tarnowie. Przeprowadzono jedną kontrolę sanitarną budynku dworca autobusowego nie wnosząc uwag.

Zakłady karne

W nadzorze znajdują się 2 obiekty, w roku sprawozdawczym 2018 przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną Zakładu Karnego przy ul. St. Konarskiego 2 w Tarnowie dotyczącą niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w celach. Kontrola nie potwierdziła zasadności skargi..

Cmentarze

Na terenie miasta funkcjonują 3 cmentarze parafialne oraz 4 cmentarze komunalne, przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych nie stwierdzając uchybień w utrzymaniu bieżącego porządku i czystości.

W 2018 r. wydano 49 decyzji w sprawie ekshumacji zwłok/szczątków, 33 postanowienia dotyczących sprowadzenia zwłok do kraju oraz 4 decyzje zezwalające na wywóz zwłok/szczątków poza granice Rzeczypospolitej Polski.

Nadzorowano 48 ekshumacje zwłok i szczątków na cmentarzach, kontrolą objęto 3 karawany do przewozu zwłok z tego 10, w trakcie prowadzonych czynności ekshumacyjnych. Wszystkie nadzorowane ekshumacje odbywały się zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

Inne obiekty użyteczności publicznej

Kategoria obiektu	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba obiektów, w których stwierdzono nieprawidłowości
Targowiska	9	8	0
Obiekty sportowe	10	8	0
Pralnie szpitalne	1	1	0
Pralnie pozaszpitalne	2	0	0
Kina, domy kultury	9	2	0
Firmy transportowe	3	0	0
Zakłady pogrzebowe	5	3	0
Ujęcia powierzchniowe	1	1	0
Razem	40	23	0

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 23 kontrole sanitarne. Wszystkie wymienione obiekty funkcjonują w odpowiednich warunkach sanitarno-higienicznych.

Rozdział V

DZIAŁALNOŚĆ PRZECIWEPIDEMICZNA

- A. Ocena podmiotów wykonujących działalność leczniczą
- B. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych
- C. Szczepienia ochronne

A. Ocena podmiotów wykonujących działalność leczniczą na terenie Miasta Tarnów

W 2018 roku na terenie Miasta Tarnów pod nadzorem znajdowało się 495 podmiotów leczniczych.

- podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne –
 - 2 szpitale:
 - Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza w Tarnowie
 - Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie
 - 1 Szpital Jednodniowy
 - 1 zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy
 - 2 zakłady opiekuńczo-lecznicze
- podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne:
 - przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria – 95
 - zakłady rehabilitacji leczniczej – 7
 - zespoły wyjazdowe pogotowia - 3
 - inne – 15 (12 punktów pobrań, 2 Regionalne Centra Krwiodawstwa i Krwiolęcznictwa, 1 chirurgia jednego dnia)
- praktyki zawodowe:
 - niezabiegowe praktyki lekarskie – 120
 - zabiegowe praktyki lekarskie – 125
 - praktyki lekarzy dentystów – 101

- praktyki pielęgniarek i położnych – 22
- pozostałe - 1

W 2018 r. do placówek lecznictwa działających na terenie miasta Tarnowa wydano: 16 decyzji merytorycznych

- 12 na poprawę stanu sanitarno-technicznego oraz zapewnienie wymaganego wyposażenia (4 do szpitali, 1 do poradni przyszpitalnej, 6 do przychodni, 1 do rehabilitacji)
- 1 zmieniającą termin (szpital)
- 1 umarzającą do przychodni
- 2 wygaszające (poradnia przyszpitalna i prywatna praktyka)

W dalszym ciągu obowiązują 2 decyzje z lat ubiegłych (2014r i 2017r) w tym:

- 1 do szpitala
- 1 do praktyki zawodowej

Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (lecznictwo zamknięte)

W ramach zamkniętej opieki zdrowotnej nadzorowano

- 2 szpitale publiczne wraz z poradniami przyszpitalnymi.

W ciągu roku przeprowadzono 58 kontroli w oddziałach i 21 w poradniach przyszpitalnych. W roku sprawozdawczym wydano 6 decyzji dotyczących między innymi uzupełnienia wymaganego wyposażenia, poprawy stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalności w oddziałach i komórkach organizacyjnych szpitali oraz wdrożenia prawidłowego postępowania z odpadami medycznymi i prowadzeniem kontroli wewnętrznych. W jednym przypadku w Szpitalu kwestionowano nieprzestrzeganie reżimu sanitarnego w zakresie higieny rąk oraz dat ważności sprzętu jednorazowego – nieprawidłowości usunięto na drodze zaleceń pokontrolnych.

W roku sprawozdawczym w całości wykonano 5 decyzji (1 z 2013, 1 z 2014 r. i 3 z 2018r)

W dalszym ciągu obowiązuje 1 decyzja z lat ubiegłych do oddziału w zakresie funkcjonalności i wyposażenia.

Sposób sterylizacji narzędzi medycznych, materiału opatrunkowego i bielizny operacyjnej nie budził zastrzeżeń. Nie kwestionowano gospodarki odpadami medycznymi i socjalno-bytowymi.

- 1 zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, w którym przeprowadzono 1 kontrolę – nie wnoszono uwag.
- 2 zakłady opiekuńczo-lecznicze – 2 kontrole bez uwag
- 1 szpital jednodniowy - przeprowadzono 1 kontrolę w trakcie której stwierdzono niesprawny autoklaw, odstąpiono od wydania decyzji po niezwłocznie podjętych działaniach przez Stronę.

Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (lecznictwo otwarte)

W budynkach Miejskich Przychodni Lekarskich działają:

- Podstawowa Opieka Zdrowotna
- Miejskie Centrum Ginekologiczno-Cytologiczne
- Miejskie Centrum Stomatologiczne
- Miejskie Centrum Analityczne

- Praktyki Pielęgniarskie
- oraz inne jednostki świadczące usługi medyczne (rehabilitacja, prywatne gabinety lekarskie, pracownia rtg, apteki).

W roku sprawozdawczym skontrolowano:

- 95 placówek lecznictwa otwartego (przychodnie, ośrodki zdrowia)
- 4 placówki rehabilitacji leczniczej
- 3 punkty wyjazdowe pogotowia
- 12 punktów pobrań
- 2 Regionalne Centra Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa
- 1 chirurgię jednego dnia

W ciągu roku w w/w obiektach przeprowadzono 127 kontroli, wydano 7 decyzji (6 do przychodni, 1 do rehabilitacji) dotyczących uzupełnienia wymaganego wyposażenia, poprawy stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalności - 6 decyzji wykonano w całości. W dalszym ciągu obowiązuje 1 decyzja do przychodni na poprawę stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalności.

W jednej przychodni kwestionowano nieprzestrzeganie reżimu sanitarnego w zakresie higieny rąk – nieprawidłowość usunięto na drodze zaleceń pokontrolnych.

Do stanu sanitarno-technicznego i przestrzegania reżimu sanitarnego w pozostałych placówkach nie wnoszono uwag.

Praktyki zawodowe

W roku sprawozdawczym skontrolowano 210 obiektów - przeprowadzono 193 kontrole lekarskich praktyk oraz 17 kontroli praktyk pielęgniarskich. Wydano 1 decyzję wygaszającą ze względu na likwidację gabinetu.

Kontrole praktyk zawodowych, prowadzone w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego obiektów, przestrzegania reżimu sanitarnego wg obowiązujących procedur oraz oceny dokumentacji kontroli wewnętrznych – nie budziły zastrzeżeń.

Placówki lecznictwa otwartego oraz praktyki zawodowe, w których używa się sprzętu wielokrotnego użycia, posiadają autoklawy lub mają podpisaną umowę na sterylizację w Centralnych Sterylizatorniach Szpitali. Wszędzie prowadzone jest selekcionowanie odpadów. Odbiór i wywóz odpadów medycznych zapewniają wyspecjalizowane firmy. Obiekty lecznictwa otwartego korzystają z usług zewnętrznych firm pralniczych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w 2018r. w obiektach służby zdrowia na terenie m. Tarnowa.

Lp.	Typ obiektu	Liczba kontroli	Liczba kontroli z nieprawidłowościami
1.	szpitale + poradnie	58+ 21	szpitale- 12 (brak wymaganego wyposażenia, zaniżony stan sanitarno-techniczny i funkcjonalny, nieprawidłowe postępowania z odpadami medycznymi, brak wymaganej częstotliwości kontroli wewnętrznych, nieprzestrzeganie reżimu sanitarnego w zakresie higieny rąk oraz dat ważności sprzętu jednorazowego) poradnie- 9 (nieprawidłowe postępowania z odpadami medycznymi, brak wymaganej częstotliwości kontroli wewnętrznych)
2.	przychodnie/ośrodki zdrowia	104	10 (nieprawidłowo zorganizowane ciągi sterylizacyjne, zaniżony stan sanitarno-techniczny i funkcjonalny, nieprawidłowe warunki przechowywania odzieży wierzchniej i roboczej personelu, nieprawidłowe postępowania z odpadami medycznymi, nieprzestrzeganie reżimu sanitarnego w zakresie higieny rąk)
3.	inne – (punkty pobrań, Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, chirurgia jednego dnia oraz pozostała działalność)	16	1 pozostała działalność (nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny)
4.	szpital jednodniowy	1	1 (niesprawny autoklaw)

B. Sytuacja Epidemiologiczna chorób zakaźnych i zatruc.

W 2018r z terenu m. Tarnowa zgłoszono 982 (w 2017 r. 1573) przypadków zachorowań i podejrzeń na choroby zakaźne i zatrucia, 359 hospitalizowano.

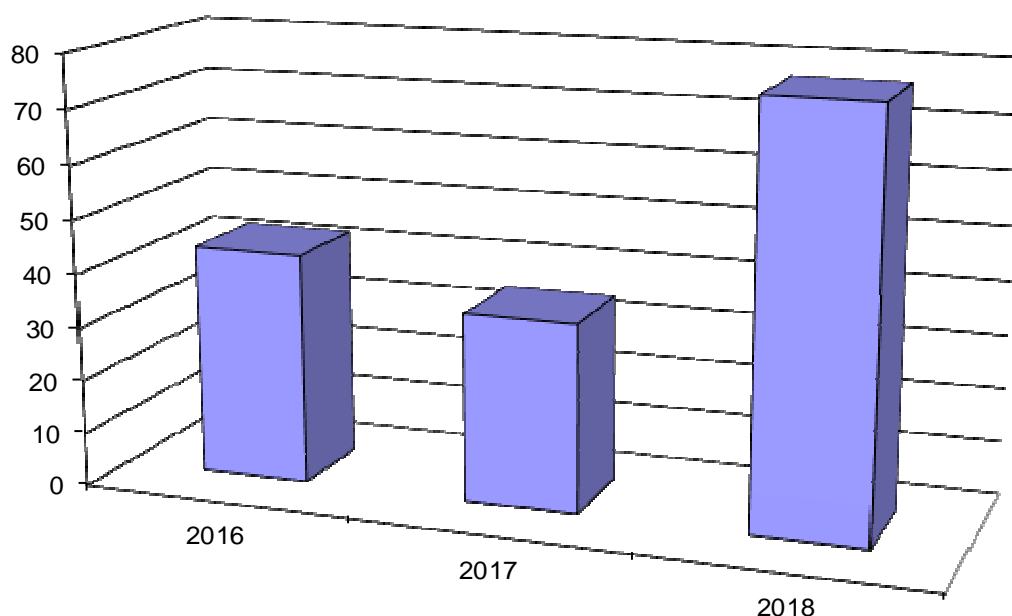
Wzrost zachorowań zarejestrowano w następującej grupie chorób: Salmonelloza, inne zakażenia jelitowe, szkarlatyna, róża, neuroinfekcje, wirusowe zapalenie wątroby typu C, grypa.

Spadek zachorowań wystąpił w następujących chorobach: mikobakterioza, krztusiec, borelioza, styczeń i narażenie na wściekliznę, ospa wietrzna, wirusowe zapalenie wątroby typu A i B, świnka, zakażenia HIV, choroba meningokokowa i pneumokokowa.

W bieżącym roku nastąpił duży wzrost zachorowań na Salmonellozę zarejestrowano 78 zachorowań (w 2017r.-35 przyp.) Nie miało to jednak wpływu na ogólną liczbę zakażeń jelitowych i zatruc pokarmowych gdyż w 2018r. w tej grupie chorób zgłoszono porównywalną liczbę przypadków tj. 571.

Ponadto zgłoszono 274 przypadki biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu tj. o ok.20 % więcej niż w 2017 roku. Wśród zakażeń bakteryjnych zarejestrowano również 18 przypadków zakażeń wywołanych przez bakterie *Campylobacter jejuni*, 12 przypadków bakteryjnego zatrucia pokarmowego wywołały bakterie *Clostridium difficile*, 4 przypadki wywołały bakterie *E. coli*, 11 przypadków wywołały inne określone i nieokreślone bakterie. Wśród wirusowych zakażeń jelitowych 94 wywołanych było przez rotawirusy, 48 przez noro i adenowirusy, 32 przez wirusy nieokreślone. Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe występowały w pojedynczych i zbiorowych ogniskach.

Salmonellozy – zatrucia pokarmowe

W roku sprawozdawczym zarejestrowano na terenie Tarnobrzegu 10 zbiorowych ognisk szpitalnych (pokarmowych), w których zachorowały 74 osoby hospitalizowane. Czynnikiem etiologicznym ognisk były: norowirusy, rotawirusy i *Clostridium difficile*.

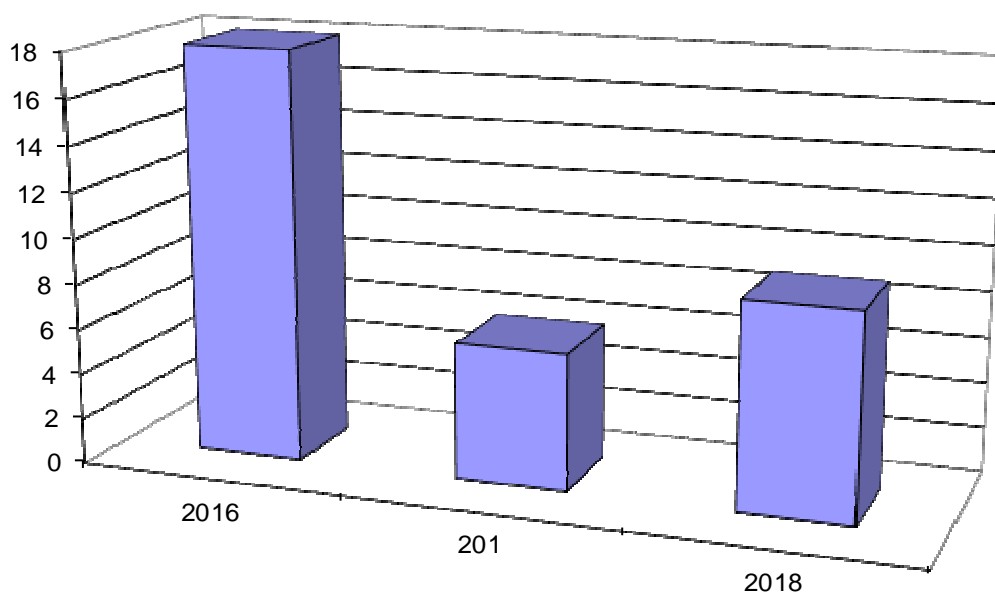
W ogniskach szpitalnych nie udało się ustalić źródeł zakażenia, czynniki określono na podstawie badań mikrobiologicznych prób kału od chorych. Nie ustalono powiązań między zachorowaniami a spożywaną żywnością. W ogniskach szpitalnych dochodzenia epidemiologiczne prowadzono we współpracy z Zespołem ds. Zakażeń Szpitalnych, doraźnie kontrolowano stan sanitarny oddziałów objętych ogniskami, sprawdzano przestrzeganie reżimu sanitarnego, stosowanie obowiązujących w szpitalach procedur oraz realizacji wydawanych zaleceń zmierzających do wygaszenia ognisk.

W zakresie nadzoru nad zakażeniami szpitalnymi, kontynuowano nawiązaną wcześniej współpracę z Komitetami i Zespołami ds. Zakażeń Szpitalnych w podległych szpitalach. Analizuje się nadsyłane roczne raporty o zakażeniach szpitalnych i drobnoustrojach alarmowych oraz sporządza roczne zestawienie zbiorcze dla całego powiatu.

W roku sprawozdawczym pod nadzorem Stacji znajdowało się 78 tymczasowych nosicieli pałeczek *Salmonella*. We wszystkich środowiskach nosicieli przeprowadzono dochodzenia epidemiologiczne, nosicieli oraz osoby z kontaktu poddawano badaniom kontrolnym.

Zarejestrowano 9 zachorowań na neuroinfekcje (w 2017 r. –6). Były to zapalenia opon o etiologii wirusowej (7) i o etiologii nieokreślonej (2).

Neuroinfekcje

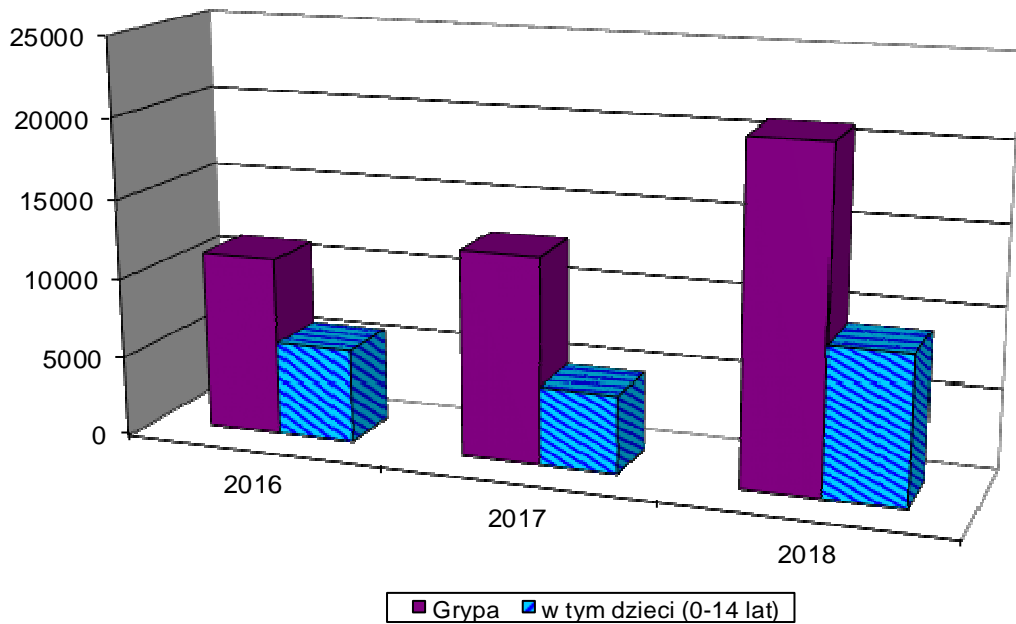
Odnotowano wzrost zachorowań na płonicę i różyczkę, zarejestrowano 79 przypadków zachorowań na płonicę (w 2017 r. – 69), a na różyczkę 1 zachorowanie (w 2017 r. – 0).

Liczba zgłoszonych dermatoz była wyższa niż w roku ubiegłym 11 przypadków zachorowań na różę (7 - w 2017 r.) – 5 hospitalizowano.

Wzrosła liczba zachorowań na wszczepienne WZW. Zarejestrowano 3 przypadki wszczepiennej żółtaczki typu C. W środowiskach osób chorych przeprowadzono dochodzenia epidemiologiczne. Ozdrowieńców po WZW typu C poinformowano o możliwości zaszczepienia p/WZW B, zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych.

W roku sprawozdawczym liczba wszystkich zgłoszonych przez lekarzy zachorowań na grypę wyniosła 20407 (w 2017 r. - 12808), 20403 przypadki traktowano, jako podejrzenia, albowiem wg definicji chorób zakaźnych przyjętych w UE, zachorowanie na grypę powinno być potwierdzone laboratoryjnie lub powiązane epidemiologicznie z innym potwierdzonym przypadkiem, w tym 9140 chorych (w 2017 r. 4826) to dzieci do lat 14, a potwierdzonych laboratoryjnie przypadków grypy było 4 (dot. osób dorosłych, hospitalizowanych).

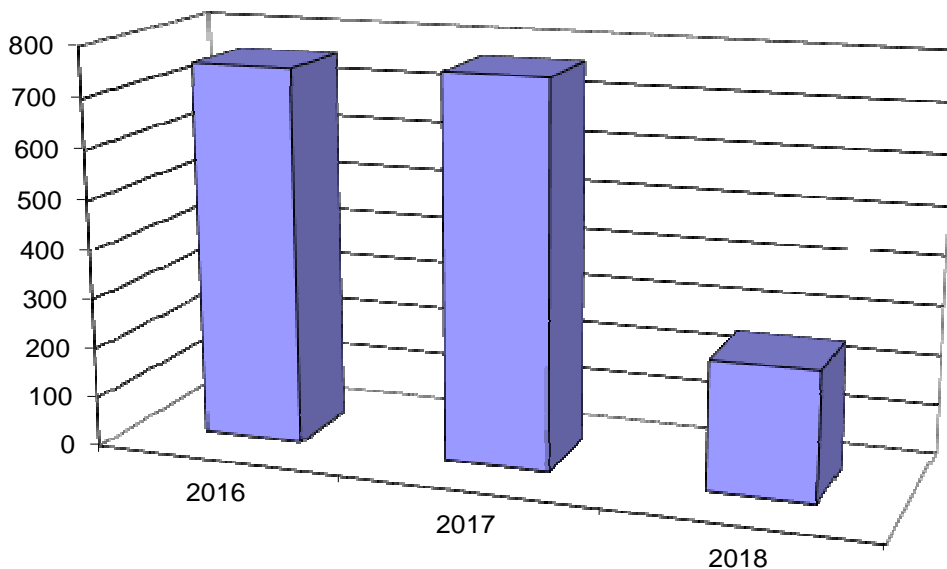
Grypa

Spadła liczba zachorowań na boreliozę w stosunku do roku ubiegłego. Zgłoszono 65 przypadków zachorowań (w 2017 r - 75). Większość chorych podaje w wywiadach epidemiologicznych, że przed zachorowaniem byli ukąszeni przez kleszcza, 39 przypadków zostało potwierdzonych badaniem serologicznym. Chorzy i ozdrowieńcy byli lub są nadal pod nadzorem Poradni Specjalistycznych.

Zanotowano spadek zachorowań na ospę wietrzną i świnkę. Odnotowano 256 (w 2017 r - 765) przypadków ospy. Chorowały głównie dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Najwięcej zachorowań odnotowano w I i IV kwartale. Hospitalizowano 9 osób. W ramach szczepień zalecanych zaszczepiło się 298 osób. Zarejestrowano 3 przypadków świnki (w 2017 r. – 6).

Ospa wietrzna

Wśród innych chorób wieku dziecięcego, w stosunku do roku ubiegłego notowano znaczny spadek zachorowań na krztusiec 3 przyp. (w 2017 r. – 10) .

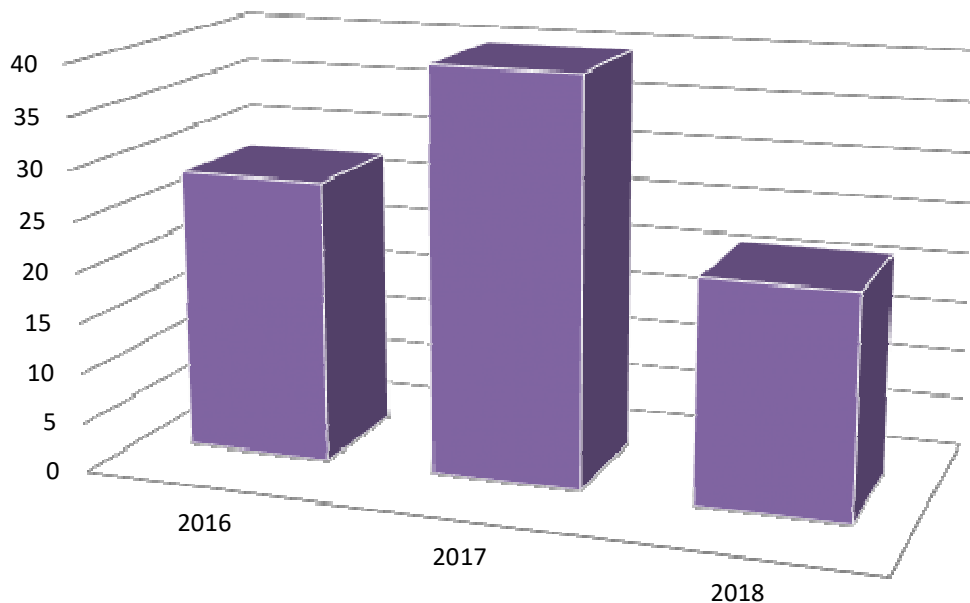
W 2018 roku zarejestrowano 1 przypadek choroby meningokokowej u dziecka oraz 1 przypadek choroby pneumokokowej, było to zapalenie opon mózgowych wywołane przez *Streptococcus pneumoniae* .

W br. zarejestrowano spadek zachorowania na wszczepienne WZW B - 1 przypadek Nie rejestrowano zachorowań na WZW typu A.

W 2018 roku zarejestrowano ogółem 15 nowych nosicieli markerów WZW, w tym 3 nosiciele antygenu HBs i 12 nosiciele przeciwciał HCV. We wszystkich środowiskach nosiciele przeprowadzono dochodzenia epidemiologiczne, osoby z kontaktu przekazywano pod nadzór lekarski, tak jak w przypadkach zachorowań.

Mimo mniejszej liczby skierowanych osób do Poradni Konsultacyjnej d/s szczepień p/wścieklicznie to wciąż pokąsania przez bezpieczne psy i koty stanowią poważny problem. W sumie odnotowano 31 przypadków pokąsań. Do szczepień p/wścieklicznie zakwalifikowano 22 osoby zranione po kontakcie z nieznanym lub dzikim zwierzęciem. W roku sprawozdawczym na terenie miasta nie zarejestrowano ognisk wściekliczyny.

Styczność i narażenie na wścieklicznę

Z chorób przenoszonych drogą płciową zarejestrowano 2 przypadki kiły i 1 przypadek nowo wykrytego zakażeń HIV.

W bieżącym roku zajmowano się również nadzorem nad zachorowaniami na gruźlicę. W 2018 r. zarejestrowano spadek liczby zachorowań w stosunku do roku ubiegłego. Zgłoszono 2 zachorowania na gruźlicę i 1 na mikobakteriozę.(w 2017r – 8 przyp. gruźlicy i 4 mikobakteriozy) Pod nadzór lekarzy POZ i Poradni Przeciwgruźliczej i Chorób Płuc kierowano osoby z kontaktu z chorymi.

W ramach programu eliminacji odry i eradykacji polio, szczególną wagę przywiązuje się do nadzoru nad tymi chorobami. W 2018 r. nie zarejestrowano zachorowań na odrę.

W ramach programu eliminacji odry do placówek Podstawowej Opieki Zdrowotnej na podległym terenie wysyłano raz na kwartał pisma przypominające o niezwłocznym zgłaszaniu przypadków podejrzeń i zachorowań na odrę oraz o konieczności potwierdzania wszystkich przypadków badaniem serologicznym. W roku sprawozdawczym nie zgłaszano przypadków ostrych porażen wiotkich. Na bieżąco prowadzono analizę hospitalizacji dzieci w oddziałach dziecięcym i obserwacyjno-zakaźnym. Nie rejestrowano zachorowań na poliomyelitis.

Wykaz zachorowań na choroby zakaźne i zatrucia zarejestrowane na terenie całego Powiatu Tarnowskiego w tym m. Tarnowa w latach 2016, 2017, 2018

Kłosa	3	2	Zachorowania w latach		4	2
Rzeżączka	2016	-	2017	-	2018 ¹	-
Legionelloza	Jednostki chorobowe					
Chor.wyw.przez <i>Haemophilus influenzae</i>	og. Powiat z m.Tarnów	m.Tarnów	og. Powiat z m.Tarnów	m.Tarnów	og. Powiat z m.Tarnów	m.Tarnów
Salmonellozy...zatrucia pokarmowe	20851	11153	24422	12808	30853	20403
w tym dzieci (0-14 lat)	11162	5805	11823	4826	14096	9140
Salmonellozy...zakażenia pozajelitowe						
Grypa typu AH1N1	16	6	=	=	2	=
Grypa typu A	2	2	8	2	=	=
Grypa typu B						
Inne zakażenia jelitowe	1298	511	1353	544	1344	571
Zatrucia grzybami	2	=	=	=	=	=
Zaburzenia (głuchota)						
Jersinioza	-	-	1	-	2	-
Leptospiroza	-	-	-	-	-	-
Mikobakterioza	9	2	6	4	1	1
Odra	-	-	-	-	-	-
Tężec	-	-	-	-	-	-
Krztusiec	71	30	20	10	9	3
Szkarlatyna	145	79	177	69	143	79
Choroba meningokokowa	-	-	2	1	1	1
Róża	46	11	35	7	51	11
Borelioza	163	47	257	75	263	65
Ostre porażenie wiotkie u dzieci do 14-lat	1	-	-	-	-	-
Choroba Crutzfeldta-Jakoba	-	-	-	-	-	-
Styczność i narażenie na wściekliznę	89	28	95	32	72	22
Neuroinfekcje	44	18	24	6	33	9
Ospa wietrzna	1421	754	1517	765	771	256
Różyczka	7	2	5	-	4	1
Wirusowe zapalenie wątroby typu A	-	-	3	3	5	-
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	4	3	6	3	1	1
Wirusowe zapalenie wątroby typu C wg. def. z 2005, 2014r.	18	7	5	1	4	3
Wirusowe zapalenie wątroby typu B+C	-	-	-	-	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby nieokreślone	-	-	-	-	-	-
Świnka	12	3	10	6	10	3
Nowo wykryte zakażenia HIV	-	-	6	3	3	1
AIDS	-	-	-	-	-	-
Choroba pneumokokowa	5	2	5	2	3	1

C. Szczepienia ochronne

W zakresie szczepień ochronnych w 2018 roku wdrażano oraz prowadzono nadzór merytoryczny nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych.

Prowadzono:

- kontrole w placówkach wykonujących szczepienia dla oceny realizacji szczepień dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych w/g Programu Szczepień Ochronnych ze szczególnym uwzględnieniem zgłaszania niepożądanych odczynów poszczepiennych,
- kontrole prawidłowej gospodarki szczepionkami i nadzór nad właściwym wykorzystaniem preparatów szczepionkowych (zwłaszcza wielodawkowych),
- nadzór nad dystrybucją szczepionek poprzez prowadzenie kontroli warunków przechowywania i transportu szczepionek,
- nadzór nad prawidłowym zgłaszaniem Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych,
- analizowano wykonawstwo szczepień porównując ilość zaszczepionych dzieci pomiędzy poszczególnymi podmiotami wykonującymi działalność leczniczą i średnią z woj. małopolskiego.

Stan uodpornienia dzieci i młodzieży podlegających do obowiązkowych szczepień ochronnych

Stan uodpornienia dzieci urodzonych w **2018r.** - przeciwko WZW typu B wynosi 84,4%, przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis 52,6%, przeciw zakażeniom Streptococcus Pneumoniae 56,8% - związane to jest z tym, że dzieci urodzone w drugiej połowie roku nie ukończyły podstawowego cyklu lub nie rozpoczęły szczepień.

Stan uodpornienia dzieci urodzonych w **2017r.** - przeciwko WZW typu B wynosi 97,0% wzrost o 11,7% w stosunku do roku ubiegłego, natomiast przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis wynosi 93,1% w stosunku do roku ubiegłego wzrost o 43,6%, przeciw zakażeniom Streptococcus Pneumoniae 92,0% wzrost o 26,2% w stosunku do roku ubiegłego. Poprawa wyszczepialności w w/w zakresach spowodowana jest uzupełnianiem szczepień dzieci urodzonych w II połowie 2017r.

Stan uodpornienia dzieci urodzonych w **2016r.** - przeciwko WZW typu B wynosi 98,2% spadek o 0,1% w stosunku do roku ubiegłego, natomiast przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis wynosi 96,8% w stosunku do roku ubiegłego wzrost o 0,6%, przy szczepieniu przeciwko odrze. śwince i różyczce wynosi 90,2% wzrost w stosunku do roku ubiegłego o 21%

Stan uodpornienia dzieci urodzonych w **2015r.** - przeciwko WZW typu B wynosi 98,7% - spadek o 0,4% w stosunku do roku ubiegłego natomiast w szczepieniu przeciw, błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis wynosi 97,7% wzrost o 0,4% w stosunku do roku ubiegłego, przy szczepieniu przeciwko odrze. śwince i różyczce wynosi 93,8% wzrost w stosunku do roku ubiegłego o 0,5%.

Spadek uodpornienia dzieci przeciw WZW typu B związany jest z ich powrotem z emigracji z krajów europejskich, w których nie ma obowiązkowych szczepień przeciw WZW typu B.

Stan uodpornienia dzieci urodzonych w **2013r** . w szczepieniu przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis wynosi 99,2% wzrost o 0,2% w stosunku do roku ubiegłego

Stan uodpornienia dzieci urodzonych w **2012r** . w szczepieniu przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis wynosi 99,5% - taki sam poziom jak w roku ubiegłym

Stan uodpornienia dzieci urodzonych w **2009** przy szczepieniu przeciwko odrze, śwince i różyczce wynosi 99,7% wzrost o 0,1% w stosunku do roku ubiegłego

Stan uodpornienia dzieci urodzonych w **2008** przy szczepieniu przeciwko odrze, śwince i różyczce wynosi 99,9% - taki sam poziom jak w roku ubiegłym

Stan uodpornienia młodzieży urodzonej w **2005r** w szczepieniu przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi wynosi 99,9% - taki sam poziom jak w roku ubiegłym

Stan uodpornienia młodzieży urodzonej w **2004r** w szczepieniu przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi wynosi 100,0% - taki sam poziom jak w roku ubiegłym

Stan uodpornienia młodzieży urodzonej w **2000r.** i **1999r** w szczepieniu przeciwko błonicy, tężcowi, wynosi 100,0% - taki sam poziom jak w roku ubiegłym

Od 2015r. obserwuje się wzrost liczby rodziców uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych swoich dzieci. Duży odsetek nie szczepionych dzieci stwierdza się podczas kontroli wykonawstwa szczepień w Oddziałach Noworodków, gdzie rodzice podpisują świadome odmowy nie zaszczepienia dziecka przeciw gruźlicy i WZW typu B.

Na terenie miasta Tarnowa na dzień 31.12.2018r. zarejestrowano 157 rodziców uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych w stosunku do 98 swoich dzieci. PPIS w Tarnowie do rodziców wystosowuje pisma zachęcające do podjęcia szczepień ochronnych i informujące o podjęciu postępowania administracyjnego w przypadku dalszej odmowy szczepień. PPIS w Tarnowie przekazał do Wojewody Małopolskiego 10 wniosków dotyczących uchylających się od obowiązku szczepień rodziców w celu wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Szczepienia według podlegających roczników przedstawiono w zał. tabeli

ANALIZA

procentowa wykonawstwa szczepień ochronnych dzieci i młodzieży miasta Tarnowa za 2018 rok w porównaniu z rokiem 2017 (na podstawie form. Mz-54)

<u>Rocznik</u>	Rodzaj szczepienia	% uodpornienia za 2017r	% uodpornienia za 2018r	Różnica % w uodpornieniu
<u>2018</u>	WZW Typu B	-----	84,4	---
	Błonica, Tężec Krztusiec	-----	52,6	---
	Poliomyelitis	-----	52,6	---
	Pneumokoki	-----	56,8	---
2017	WZW Typu B	85,3	97,0	+11,7
	Błonica, Tężec Krztusiec	49,5	93,1	+43,6
	Poliomyelitis	49,5	93,1	+39,1
	Pneumokoki	65,8	92,0	+43,6
2016	WZW Typu B	98,3	98,2	-0,1
	Błonica, Tężec Krztusiec	96,2	96,8	+0,6
	Poliomyelitis	96,2	96,8	+0,6
	Odra, Świnka Różyczka	69,2	90,2	+21,0
2015	WZW Typu B	99,1	98,7	-0,4
	Błonica, Tężec Krztusiec	97,3	97,7	+0,4
	Poliomyelitis	97,3	97,7	+0,4
	Odra, Świnka Różyczka	93,3	93,8	+0,5
2013	Błonica, Tężec Krztusiec	99,0	99,2	+0,2
	Poliomyelitis	99,0	99,2	+0,2
2012	Błonica, Tężec Krztusiec	99,5	99,5	ten sam
	Poliomyelitis	99,5	99,5	ten sam
2009	Odra, Świnka Różyczka	99,6	99,7	+0,1
2008	Odra, Świnka Różyczka	99,9	99,9	ten sam
2005	Błonica, Tężec Krztusiec	99,9	99,9	ten sam
2004	Błonica, Tężec Krztusiec	100,0	100,0	ten sam
2000	Błonica, Tężec	100,0	100,0	ten sam
1999	Błonica, Tężec	100,0	100,0	ten sam

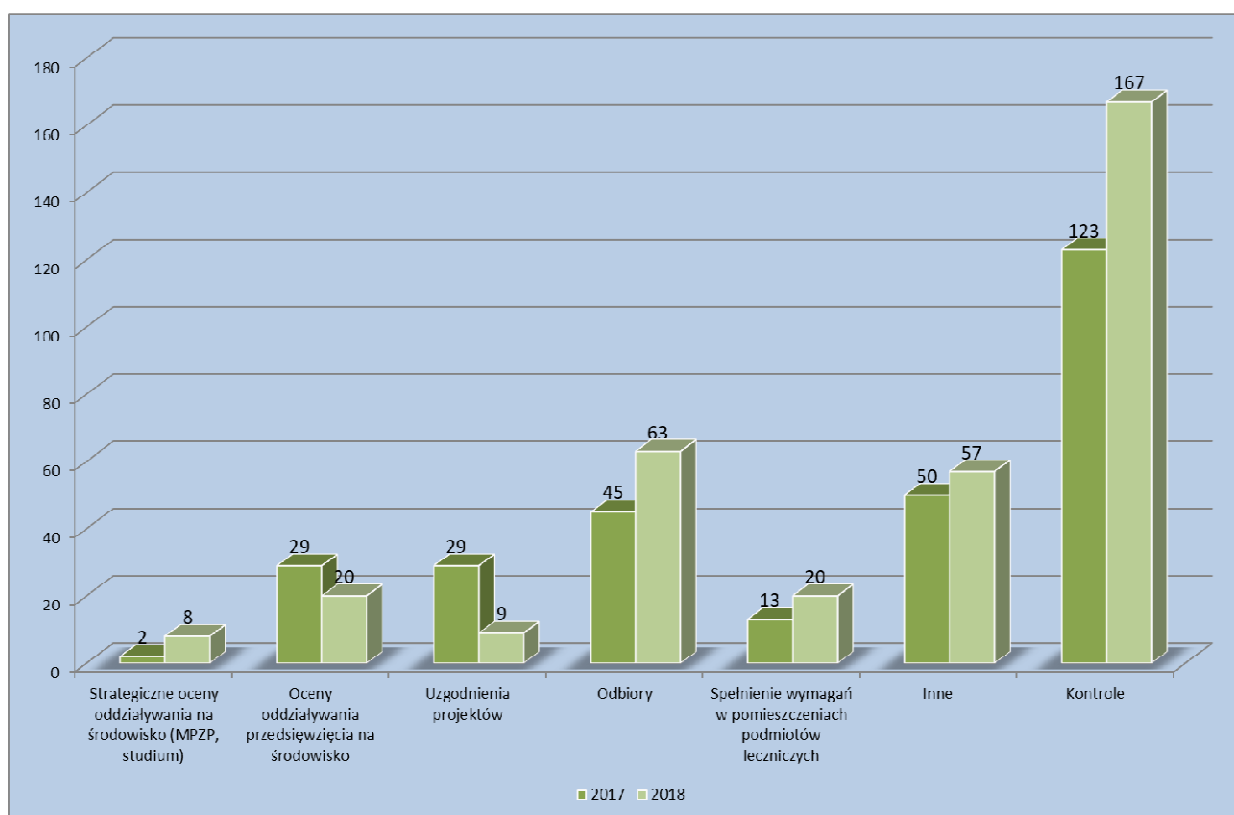
Rozdział VI.

DZIAŁALNOŚĆ ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawowała zapobiegawczy nadzór sanitarny, którego celem jest zapewnienie właściwego stanu sanitarno - zdrowotnego w realizowanych obiektach takich jak m.in.: zakłady opieki zdrowotnej, obiekty żywnościowo-żywnościowe, zakłady pracy, obiekty komunalne, a także zagwarantowanie, aby projektowane obiekty nie powodowały zagrożenia i uciążliwości dla ludzi zamieszkałych i przebywających w ich sąsiedztwie.

Ważnym elementem było opiniowanie przedsięwzięć na etapie oceny oddziaływania na środowisko.

W działalności Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2018r. przeprowadzono **167 kontroli** obiektów i wydano **177 opinii**. Działalność Sekcji ZNS na terenie miasta Tarnowa w 2018r. w odniesieniu do 2017 r. przedstawiona została na poniższym wykresie.

Rozdział VII

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

- A. Programy zdrowotne
- B. Akcje informacyjno-edukacyjne

W obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia, profilaktyki chorób prowadzono interwencje programowe i kampanie społeczne. Tematyka, adresaci, zakres działań wynikały ze strategii ogólnokrajowych, sytuacji epidemiologicznej, potrzeb społeczeństwa.

A. Programy zdrowotne

1. „Trzymaj Formę!”

Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!” współorganizowany jest przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności Związek Pracodawców w ramach realizacji strategii WHO dotyczącej diety, aktywności fizycznej i zdrowia. Jego celem jest: edukowanie uczniów w zakresie znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka; kształtowanie postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem i aktywnością fizyczną; dostarczenie wiedzy o informacjach zawartych na opakowaniach produktów spożywczych i umiejętności korzystania z nich.

W roku szkolnym 2017/2018 w XII edycji programu uczestniczyły 4 szkoły podstawowe – 388 uczniów klas V –VII, 2 gimnazja –512 uczniów klas II i III oraz 65 rodziców. Realizacja programu przebiegała pod hasłem „**Trzymaj formę aktywnie i zdrowo!**”.

Integralną jego częścią był ogólnopolski konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę!”, przeprowadzany on-line za pośrednictwem Internetowego Systemu Konkursowego. Do etapu I – szkolnego – przystąpiły 2 szkoły podstawowe (21 uczniów).

Projekty, które powstały w ramach programu łączyły aktywność uczniów, zaangażowanie otoczenia szkoły i społeczności lokalnej z wykorzystaniem najnowszej dostępnej wiedzy

2. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce w 2018 roku obejmował:

a) Edukację antytytoniową dzieci i młodzieży; kształtowanie postaw i zachowań sprzyjających beztytoniowemu stylowi życia.

Ochrona dzieci przed biernym paleniem, profilaktyka palenia papierosów – to główne cele antytytoniowej edukacji zdrowotnej prowadzonej w programach:

- „**Czyste powietrze wokół nas**” – w 18 przedszkolach z udziałem 913 dzieci w wieku 5-6 lat i 388 rodziców;
- „**Nie pal przy mnie, proszę**” – w 8 szkołach podstawowych z udziałem 336 uczniów klas I-III i 120 rodziców;
- „**Znajdź właściwe rozwiązanie**”- w 4 szkołach podstawowych z udziałem 350 uczniów klas IV-VI, w 1 gimnazjum z udziałem 55 uczniów klas II-III oraz z udziałem ogółem 276 rodziców.
- „**Bieg po zdrowie**” – program dla uczniów klas IV szkół podstawowych, rodziców i opiekunów – w II edycji programu w roku szkolnym 2017/2018 uczestniczyły 4 szkoły podstawowe, 193 uczniów klas IV oraz 105 rodziców.

b) Kampanie informacyjno-edukacyjne:

- **Światowy Dzień bez Tytoniu** – 31 maja

Celem ogólnym podejmowanych działań było promowanie zdrowego stylu życia wolnego od nałogu palenia papierosów. W ramach ww. kampanii przy współudziale Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej ogłoszono w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych w Tarnowie konkurs na plakat pod hasłem „Jestem wolny! Mam wybór!”. W ramach propagowania informacji dotyczącej profilaktyki

antytytoniowej rozdystrybuowane w szkole zostały materiały informacyjno-edukacyjne.

- **Światowy Dzień Rzucania Palenia** – 15 listopada (corocznie trzeci czwartek listopada).

Podczas kampanii zwracano uwagę na konsekwencje palenia wyrobów tytoniowych, zachęcano do nierozpoczynania palenia, zerwania z nałogiem.

W ramach zadań realizowanych w trakcie ww. kampanii przy współudziale Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej zorganizowano imprezę edukacyjno-zdrowotną w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie. Podczas eventu uruchomiono stoisko informacyjne na którym pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tarnowie wykonali pomiary zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu na grupie chętnych uczestników, udzielano porad i informacji dotyczących palenia wyrobów tytoniowych.

c) **Monitorowanie sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych** (tj. Dz. U. z 2018r. poz.1446 z późn. zm.)

Prowadzono kontrole przestrzegania zakazu palenia wyrobów tytoniowych, zakazu używania papierosów elektronicznych w strefach wolnych od: dymu tytoniowego, pary z papierosów elektronicznych. Nie stwierdzono przypadków łamania przepisów.

3. **„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” – Projekt KIK/68** współfinansowany ze środków Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Elementy programu:

- Kampania **„Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”**, skierowana do kobiet w wieku prokreacyjnym, ciężarnych oraz ich rodzin i bliskich. Przedsięwzięcie miało na celu promocję zdrowego, wolnego od nałogów stylu życia.
- Program edukacyjny **„ARS, czyli jak dbać o miłość?”** – dotyczący profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze). Główne przesłanie programu: dbanie o życie i zdrowie jest dbaniem o miłość – polega na rezygnacji z zachowań szkodzących zdrowiu i zastąpieniu ich konstruktywnym stylem życia.

W roku szkolnym 2017/2018 w programie udział wzięło 485 uczniów z 7 szkół ponadgimnazjalnych oraz 60 rodziców. W szkołach realizujących program ogłoszono II edycję konkursu na projekt edukacyjny „Szkoła wolna od używek”.

4. **Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV**

Celem programu było ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV poprzez wzrost poziomu wiedzy na temat HIV i AIDS, zmniejszenie poziomu zachowań ryzykownych, zwiększenie świadomości dotyczącej testów na HIV.

W Polsce od początku epidemii HIV wykryto ponad 23 tys. zakażeń. Liczba niezdiagnozowanych może być znacznie wyższa. Co roku odnotowuje się ok.1400 zakażeń HIV.*

Działania informacyjno-edukacyjne kierowano do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem osób podejmujących ryzykowne zachowania.

- Złożona została wszystkim szkołom ponadgimnazjalnym propozycja realizacji programu w oparciu o materiały Krajowego Centrum ds. AIDS. Udział w programie zadeklarowało 5 szkół.
- Kampania edukacyjna Krajowego Centrum ds. AIDS **„Mam czas rozmawiać (#mamczasrozmawiac)”**.

Kampania powstała, by stać się inspiracją do dialogu międzypokoleniowego o zdrowiu, a zwłaszcza o tematach trudnych, takich jak choroby przenoszone drogą płciową, w tym HIV, o konsekwencjach ryzykownych zachowań i sposobach ich ograniczania. Była okazją do przypominania o tym, jak ważne jest badanie w kierunku HIV.

B. Akcje informacyjno - edukacyjne

1. Profilaktyka używania nowych środków psychoaktywnych

W obszarze profilaktyki stosowania nowych substancji psychoaktywnych podjęto działania informacyjno-edukacyjne adresowane do młodzieży szkolnej, rodziców, opiekunów, a także nauczycieli i pedagogów pracujących z młodzieżą. Celem było uświadamianie jakim zagrożeniem dla zdrowia jest używanie środków zastępczych oraz zminimalizowanie ryzykownych zachowań prowadzących do ich używania.

- 2. Światowy Dzień Zdrowia (7 kwietnia)** – obchodzony był pod hasłem „Zdrowie dla wszystkich”- Powszechna opieka zdrowotna wszędzie dla każdego. Sentencja ta jest wizją, która towarzyszy Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) już od ponad 70 lat. Głównym założeniem było inspirowanie i doradzanie podmiotom związanym z powszechną opieką zdrowotną, by powzięły odpowiednie działania sprzyjające powszechnej opiece zdrowotnej.

Pisma z informacjami na temat Światowego Dnia Zdrowia 2018 oraz materiały przesłane zostały do podmiotów leczniczych, placówek oświatowo-wychowawczych, jednostek samorządowych oraz mediów.

3. Projekt „Edukacja pracowników wybranych zawodów zwiększonego ryzyka transmisji zakażeń krwiopochodnych i ogółu społeczeństwa w zakresie prewencji (HCV, HBV, HIV) - kampania społeczna „HCV Jestem Świadom”

Cel kampanii to propagowanie informacji o sposobach zapobiegania zakażeniom HCV oraz promowanie Projektu. Podczas realizacji bieżących zadań ustawowych Państwowej Inspekcji Sanitarnej z zakresu zdrowia publicznego przekazywano materiały informacyjne i edukacyjne, plany higieny dla salonów fryzjerskich, kosmetycznych oraz studiów tatuażu.

4. Patent na bezpieczne wakacje

Akcję prowadzono w środowiskach lokalnych, w miejscach wypoczynku dzieci i młodzieży. Polegała na informowaniu, dystrybuowaniu materiałów, ze wskazówkami dla osób udających się na wypoczynek, przypominających uczestnikom różnych form wypoczynku, rodzicom i opiekunom o zasadach bezpieczeństwa podczas wakacji, zwracających uwagę na zagrożenia związane używaniem substancji psychoaktywnych, w tym tzw. „dopalaczy”.

5. Profilaktyka i zwalczanie pedikulozy (wszawicy)

Podjęta została akcja informacyjna na temat: czym jest wszawica?, jak zapobiegać?, jak leczyć?, zadania szkoły w walce z wszawicą. Adresowano ją do rodziców i opiekunów dzieci, pielęgniarek i higienistek szkolnych, dyrektorów przedszkoli, szkół, opiekunów, wychowawców.

Formy realizacji: informacje i porady indywidualne; przekazywanie ulotek, broszur oraz plakatów.

6. Europejski dzień wiedzy o antybiotykach - 18 listopada

Coroczna inicjatywa Narodowego Instytutu Leków służąca promowaniu wiedzy na temat odpowiedzialnego stosowania antybiotyków, zwiększeniu świadomości jakim zagrożeniem dla zdrowia publicznego jest oporność na antybiotyki.

W materiałach rozdysponowanych, które były adresowane do lekarzy, pacjentów, populacji ogólnej podejmowana była tematyka racjonalnego stosowania antybiotyków, niebezpieczeństwa samoleczenia antybiotykami.

7. Akcja szczepień p/pneumokokom „Wiosna bez pneumokoków”

Akcja organizowana przez Ministerstwo Zdrowia i Państwową Inspekcję Sanitarną dotyczyła planowanej akcji dobrowolnych i nieodpłatnych szczepień przeciw pneumokokom dzieci do 5 r. życia (z roczników 2013-2016), które nie podlegały obowiązkowi szczepień, a także nie były zaszczepione. Na rzecz realizacji akcji rozpowszechniono informację oraz materiały wśród rodziców i opiekunów dzieci uczęszczających do żłobków i przedszkoli.

8. „Badam się mam pewność”- kampania profilaktyki onkologicznej.

Ministerstwo Zdrowia w ramach "Narodowego Programu Zwalczenia Chorób Nowotworowych na lata 2016-2024" zainicjowało kampanię "Badam się mam pewność". Dzięki plakatom oraz ulotką rozdysponowanym do podmiotów leczniczych pacjenci dowiedzieli się, jakie badania profilaktyczne im przysługują oraz jak zminimalizować ryzyko zachowania na różne nowotwory.

9. Jak ochronić dziecko przed próchnicą

Próchnica zębów należy do najbardziej rozpowszechnionych chorób w populacji dzieci i młodzieży. Dzieci przedszkolne rzadko bywają pacjentami gabinetów stomatologicznych. Aby zmniejszyć zachorowalność na próchnicę, niezbędne są wielotorowe działania w tym edukacja dzieci, dlatego podjęto działania rozdystrybuowania do podmiotów leczniczych, przedszkoli oraz szkół materiałów informacyjno-edukacyjnych.

10. Żywienie dzieci w żłobkach

Dystrybucja poradnika „Żywienie dzieci w żłobkach. Praktyczne wprowadzenie aktualnych norm i zaleceń” dedykowana była osobom odpowiedzialnym za żywienie w żłobkach, kompleksowo uwzględniająca najnowsze normy i zalecenia dotyczące żywienia od 1. do 3. roku życia, jak również ich praktyczne wprowadzenie.

Zrealizowano ogółem 14 kampanii, akcji informacyjnych. Podstawową formą działalności była dystrybucja bezpłatnych materiałów informacyjno-edukacyjnych (ulotki, broszury, plakaty) do podmiotów leczniczych, placówek oświatowo-wychowawczych, innych jednostek. Zwiększono dostępność do wiedzy o problemach podejmowanych w kampaniach poprzez:

- promocję stron dedykowanych projektom i kampaniom społecznym ze wszystkimi materiałami informacyjnymi, edukacyjnymi (m.in. spoty, filmy, grafiki), z których można było korzystać,
- przekazanie materiałów informacyjnych w wersji elektronicznej lokalnej prasie, radiu, telewizji internetowej, innym zainteresowanym podmiotom.

Oferty programowe przesłano do przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych na terenie miasta Tarnowa.

Wśród powodów dla których placówki podjęły się realizacji programów wymieniane są ich zalety polegające na:

- łączeniu przekazywania wiedzy nt. zachowań prozdrowotnych z kształtowaniem odpowiednich umiejętności i postaw,
- możliwości prowadzenia zajęć za pomocą zróżnicowanych metod aktywizujących,
- angażowaniu rodziców i opiekunów, co ma korzystny wpływ na efekty programu,
- wyposażeniu w bezpłatne pomoce i materiały informacyjno-edukacyjne.

* wg informacji Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego z 31 października 2018r.

Rozdział X.

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO – REPRESYJNA.

W związku z prowadzoną działalnością ustawową pracownicy Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili 3059 kontroli w obiektach zlokalizowanych na terenie miasta Tarnowa. W ramach działań nadzorowych pobrano do badań laboratoryjnych 3947 prób fizykochemicznych i mikrobiologicznych wody, żywności, mikrobiologicznego materiału ludzkiego

Działając zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego wydano:

- 449 decyzji merytorycznych,
- 433 decyzji finansowych,
- 5 tytułów wykonawczych,
- 73 postanowienia,
- 159 opinii,
- 1 wniosek o ukaranie do sądu,
- skontrolowano 43 środki transportu do przewozu żywności oraz 13 transportu publicznego,
- za naruszenie przepisów sanitarnych nałożono 36 mandaty karne na kwotę 5650,-. zł.
- w 153 obiektach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego

W okresie sprawozdawczym wpłynęły do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego z terenu miasta Tarnowa 91 wnioski stron, w tym 44 anonimowych, z czego 5 przekazano do załatwienia wg kompetencji przez inne organy administracji.

Uznano zasadność 31 skarg.

Skargi dotyczyły głównie:

- zaniedbań higieniczno-zdrowotnych,
- brak badań do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- stosowanie środków ochrony roślin na terenach zielonych,
- niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w obiektach użyteczności publicznej,
- niewłaściwych warunków BHP z zakładzie pracy

Pracownicy PSSE współpracowali z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie całej Polski, władzami samorządowymi, z Inspekcją Weterynaryjną, Państwową Inspekcją Pracy, Policją, Strażą Miejską, Inspekcją Farmaceutyczną, Inspekcją Handlową, Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych uczestnicząc we wspólnych kontrolach bądź przekazując informacje wg kompetencji.

O stwierdzanych nieprawidłowościach w ramach prowadzonego nadzoru dot. bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnowie informował osoby bezpośrednio zainteresowane, dyrekcje jednostek organizacyjnych, władze samorządowe.

Tarnów, 4 marca 2019 r.

Na podstawie dokumentacji
podstawowej opracowała: